

Arrest

nr. 333 751 van 3 oktober 2025
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat I. ELMOUDEN
Louisalaan 390/13
1050 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van onbepaalde nationaliteit te zijn, op 3 mei 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de gedelegeerde van de commissaris-generaal van 16 april 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 24 juli 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 5 september 2025.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken S. VAN CAMP.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat I. ELMOUDEN.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker, die volgens zijn verklaringen België is binnengekomen op 25 juni 2024, diende op 28 juni 2024 een verzoek om internationale bescherming in. Verzoekers vingerafdrukken werden in Griekenland genomen op 30 augustus 2023 en op 1 september 2023 (Eurodac).

1.2. Op 16 april 2025 nam de gedelegeerde van de commissaris-generaal de beslissing tot niet-ontvankelijkheid wegens internationale bescherming in een andere EU-lidstaat (Griekenland). Deze beslissing, die verzoeker bij aangetekende brief van 18 april 2025 ter kennis werd gebracht, is de bestreden beslissing die luidt als volgt:

*“Asielaanvraag: 28/06/2024
Overdracht CGVS: 01/08/2024*

U werd gehoord door het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen op 21 maart 2025 van 08u49 tot 11u25, bijgestaan door een tolk die het Arabisch machtig is. Uw advocaat, meester Fallah (loco meester Elmouden) was gedurende het volledige onderhoud aanwezig.

A. Feitenrelaas

U, A.I. H A, verklaart Palestijn, Arabier en soennitisch moslim te zijn. U werd geboren op [...] november 2002 in Gaza stad, en woonde hier samen met uw familie in de wijk Sheikh Radwan. U ging naar school tot uw achttiende, maar kon het middelbaar niet afronden omdat uw vader ziek was en u moest gaan werken.

Op 19 juni 2023 verliet u Gaza wegens een gebrek aan toekomst en leven, alsook de oorlog en armoede. U verkreeg een paspoort en visum voor Turkije, en reisde via zogenaamde tansiq of coördinatie de grens met Egypte over. Daar bracht u één nacht door in de luchthaven, waarna u het vliegtuig naar Turkije nam. Zo'n twee maanden later, op 23 augustus 2023, reisde u verder naar Griekenland. U kwam aan op het eiland Lesbos en werd door de politie naar het kamp van Mytellini gebracht. Ongeveer twee weken later vond het interview omtrent uw asielaanvraag plaats, en op 29 september 2023 werd u erkend als vluchteling. De dag nadat u uw beslissing via e-mail had ontvangen verliet u het kamp. Per boot reisde u van Lesbos naar Athene, waar u naar werk zocht in de stad. U vond echter geen werk, en sliep op straat omdat u ook geen onderdak had. Desondanks slaagde u er wel in om een advocate te contacteren die u hielp om uw paspoort en Griekse verblijfskaart (ADET) te verkrijgen. Ook hoorde u dat u tevens nog uw AFM (fiscaal identificatienummer) of AMKA (sociaal zekerheidsnummer) in orde moest brengen, hetgeen u zelfstandig deed. Hierna vond u werk in een Egyptisch restaurant, maar wilde de uitbater u enkel in het zwart aannemen. U werkte in totaal zo'n 20 dagen voor hem, totdat hij zag dat u op straat aan het slapen was en uw kledij vuil was, waarop hij u buiten gooide. Nadien werkte u niet meer, en om te overleven at u overschotten van terrassen van restaurants. Toen u alle hoop had opgegeven sprak u met uw broer M. (...), die op dat ogenblik reeds in België verbleef. U vertelde hem over uw toestand in Griekenland, waarop hij zei dat u naar België moest komen zodat jullie elkaar konden bijstaan. Een week later, op 25 juni 2024, vloog u van Griekenland naar België en kwamen uw broer en neef u ophalen. Op 28 juni 2024 meldde u zich aan bij de Dienst Vreemdelingenzaken en diende u uw verzoek om internationale bescherming in.

Ter ondersteuning van dit verzoek legde u volgende documenten neer: uw Palestijnse paspoort, Palestijnse identiteitskaart, geboorteakte, UNRWA kaart en vier foto's van uzelf op uw slaappleats (als dakloze) in Griekenland. Uw Griekse documenten (het paspoort, de verblijfsvergunning, AMKA en AFM) verloor u op de trein toen u op weg was naar uw onderhoud bij de Dienst Vreemdelingenzaken.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofdte heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn (zie Verklaring Dienst Vreemdelingenzaken, hierna DVZ, d.d. 30/07/2024 vraag 23, Eurodac Search Result d.d. 28/06/2024 en Eurodac Marked Hit d.d. 01/07/2024), blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist (Notities Persoonlijk Onderhoud d.d. 21/03/2025, hierna NPO, p.5, 9, e.v.).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming

genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op

https://rsaagean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; en Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024>).

Echter, de commissaris-generaal is van oordeel dat deze informatie niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting, en integratie (NPO p.10-17), voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Bovendien toont u in het licht van de ervaringen waarmee u naar eigen zeggen geconfronteerd werd, evenmin aan dat u uw rechten terzake niet zou kunnen doen gelden. In dit verband moet immers worden vastgesteld dat u hiertoe géén of eerder beperkte stappen hebt gezet, terwijl het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden en u dezelfde rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen.

Zo verklaarde u dat u de dag na de ontvangst van uw beslissing in het opvangkamp van Mytilini bent vertrokken uit Lesbos (NPO p.10). Gevraagd hoe het komt dat u daar meteen vertrok en niet bleef, stelde u dat u geen centen had en moest vertrekken om te kunnen werken. Op Lesbos is volgens u niet zoveel werk, en na ontvangst van de beslissing had u slechts enkele dagen tijd om het kamp te verlaten. U zocht wel naar werk op Lesbos, offerde u, maar vond er niks. U ging meer bepaald naar de stad, naar winkels en restaurants, en zei dat u werk nodig had, maar overal kreeg u “neen” als antwoord. Nochtans waren er wel vluchtelingen die werk hadden op het eiland, maar vertelden zij volgens u niet tegen anderen dat ze werk hadden, en dit om een reden die u zelf niet bekend is (NPO p.10-11). Wat er ook van zij, u verbleef slechts een kleine twee maanden op Lesbos (NPO p.9), en zocht kennelijk nooit op andere, reguliere, wijze naar werk zoals bijvoorbeeld via arbeidskantoren of online. Daarenboven dient erop gewezen dat u in de periode dat u op Lesbos verbleef nog niet over uw officiële Griekse verblijfsvergunning of ADET beschikte, en evenmin over een fiscaal identificatienummer of AFM. Deze verkreeg u immers pas nadat u naar Athene trok, waar u naar eigen zeggen eveneens werk zocht, en “overal ging vragen en kloppen”, maar niet werd

aangenomen. U sliep er op straat en zou ook gezocht hebben naar iemand die u aan onderdak kon helpen, maar ook dit lukte niet. Niettemin kreeg u samen met uw beslissing ook uw sociale zekerheidsnummer (of AMKA) in het kamp van Mytilini, en slaagde u er tevens in om in Athene uw Griekse verblijfsgrunning en fiscaal identificatienummer (AFM) via een advocate in orde te brengen (NPO p.5-6, 11-12). Het is dan ook enigszins vreemd dat u in Athene enkel op straat zou geslapen hebben, al moet hierbij vastgesteld worden dat u slechts in één wijk van de stad, namelijk Amonia, verbleef en ook louter in deze wijk naar onderdak en werk zocht (NPO p.12). U ging niet naar andere plekken in of buiten Athene omdat u de taal niet machtig bent en niemand u er zou kunnen helpen, en in Amonia zouden de meeste mensen Arabisch spreken (NPO p.13). Verder zou u wel naar arbeidskantoren in Amonia gegaan zijn, waar u kennelijk niet binnen mocht, maar stelt u zelf opvallend genoeg dat daar slechts een paar kantoren zijn. Immobiliënkantoren zijn er volgens u zelfs helemaal niet in die wijk, een piste die u aldus eveneens nooit hebt verkend in uw zoektocht naar onderdak (NPO p.14). In de maand januari (2024) zou u wel werk gevonden hebben in een Egyptisch restaurant, waarover u verklaart dat de eigenaar had gezien dat u in 'noodtoestand' was en u bijgevolg wilde aannemen, weliswaar in het zwart. Na vijftien dagen zou diezelfde persoon u echter ontslagen hebben omdat hij 'plots' merkte dat u op straat sliep gezien uw kledij vuil was enzovoort (NPO p.11), hetgeen allemaal weinig steek houdt. Dat u in een restaurant mocht beginnen werken zonder dat de eigenaar zou geweten hebben dat u op straat sliep en dit twee weken later pas ontdekte, alsook u om die reden zonder meer ontsloeg, is bijzonder weinig geloofwaardig. Tegelijkertijd verklaarde u net overleefd te hebben dankzij etensresten op terrassen van restaurants, want hulporganisaties voor voedsel vond u klaarblijkelijk evenmin. Gevraagd hoe u daar naar zocht stelde u weliswaar dat u enkel Egyptenaren in Amonia aansprak die daar sinds lange tijd wonen, en dat zij u zeiden dat er in die wijk geen hulporganisaties waren. Of er in andere wijken wel dergelijke organisaties waren weet u niet, omdat u Amonia nooit verlaten heeft. Nochtans had u destijds contact met uw broer in België (NPO p.14), A.M. (...), die tussen eind 2021 en april 2023 eveneens als erkend vluchteling in Griekenland verbleef. De uitleg dat u hem niet vertelde over uw toestand of situatie omdat u hem gelet op zijn gezondheidstoestand niet wou overladen met uw miserie, kan hierbij niet overtuigen. U had hem immers, zelfs zonder te vertellen in welke ellende u zich bevond, gewoonweg kunnen vragen hoe hij in Athene leefde of overleefde, en of hij misschien tips kon geven voor onderdak, werk of hulporganisaties, of in contact kon brengen met zijn kennissen daar. Dat u van de ervaring van uw broer en/of zijn netwerk en/of contacten in Griekenland geen enkel gebruik maakte (NPO p.17), ondermijnt de geloofwaardigheid van uw verklaarde erbarmelijke leefomstandigheden. Bovendien bent u nooit naar de gemeente of overheid gegaan in Athene, met als enige uitleg dat u die zaken allemaal niet kent of weet, de taal ook niet spreekt en dus niet wist hoe u dat kon doen. U vroeg niemand om u daar mee te helpen omdat u naar eigen zeggen niet wist dat u naar de gemeente kon gaan, en zou wel bij mensen op straat geïnformeerd hebben naar wat u kon doen, maar zonder resultaat. Online zocht u niet omdat u kennelijk "niet weet hoe u moet zoeken via het internet" (NPO p.15), al dient erop gewezen dat u Facebook en Instagram gebruikt (zie printscreens in blauwe map) en aldus geen digibeet noch analfabeet bent. Daarbij verklaarde u zelf dat u in Athene, en meer bepaald Amonia, wel mensen zag "zoals u", met name vluchtelingen van Arabische oorsprong, die werk hadden, u 's ochtends zag vertrekken en niet op straat leefden (NPO p.16-17), hetgeen eveneens aantoont dat het niet per definitie onmogelijk is om als begunstigde van internationale bescherming een leven op te bouwen in Griekenland. Bovenstaande vaststellingen getuigen niet van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen en er uw rechten te doen gelden. Daarbij beschikte u over een netwerk en middelen om uw vertrek uit Griekenland en verdere reis doorheen Europa te bewerkstelligen, wat getuigt van zelfredzaamheid en keuzemogelijkheden. Zo kreeg u financiële steun van een tante in Gaza om een ticket van Lesbos naar Athene te kopen, (NPO p.9-10) en wist u uw vliegticket naar België te reserveren via een vriend van één van uw neven en zelf te betalen dankzij uw werk in het Egyptische restaurant (NPO p.20). Daarbij is het enigszins opmerkelijk dat u het geld waarmee u uw vliegticket naar België betaalde reeds in januari (2024) verzamelde dankzij uw werk in het Egyptische restaurant, maar Griekenland uiteindelijk pas in de maand juni van datzelfde jaar verliet, hoewel u sinds oktober (2023) – meer bepaald nadat u het kamp van Mytilini verliet – in erbarmelijke omstandigheden op straat in Athene zou geleefd hebben (NPO p.9, 11, 21).

Waar uit de elementen in uw administratief dossier nog zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland het slachtoffer bent geworden van twee beperkte, volgens u racistisch gemotiveerde, aanvaring(en) met de daar aanwezige autoriteiten die u op straat fouilleerden (NPO p.12, 19), moet worden opgemerkt dat deze situaties niet kunnen worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling.

In verband met uw Griekse documenten moet het volgende nog worden aangestipt. Zo vermeldde u bij de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) dat u uw Griekse verblijfskaart en reispas in België verloren had (zie Verklaring DVZ d.d. 30/07/2024 vraag 23), hetgeen u herhaalde ten overstaan van het CGVS. Meer bepaald verklaarde u deze documenten in een valiesje meegenomen te hebben op de trein onderweg naar de DVZ, en bent u het ook op de trein vergeten (NPO p.6). Gevraagd of u nog kopieën of foto's van deze documenten hebt, stelde u nog foto's te hebben op een andere, oude, telefoon in het opvangcentrum, en ze na het onderhoud nog te zullen bezorgen. Tot op heden heeft het CGVS echter geen foto's van uw Griekse

documenten mogen ontvangen. Nochtans stelde u duidelijk dat u van uw Griekse paspoort en verblijfsvergunning foto's nam om naar uw familie te sturen (NPO p.6-7), wat u, zelfs indien u deze oude telefoon dan weer om één of andere reden niet meer zou hebben, hoe dan ook in staat zou moeten stellen om deze foto's te bezorgen. Wat er ook van zij, uit de informatie verkregen van de Griekse asielautoriteiten blijkt dat uw verblijfsvergunning werd afgegeven op 29 september 2023 en nog geldig is tot 28 september 2026.

Het Commissariaat-generaal benadrukt dat een persoon die internationale bescherming geniet in Griekenland en zijn afgedrukte verblijfsvergunning (het document dat aantoonst dat hij in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning) verliest, niet te maken krijgt met de specifieke moeilijkheden waarmee personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die naar deze lidstaat moeten terugkeren, worden geconfronteerd.

Ten eerste wijst het CGVS erop dat het mogelijk is een duplicaat te krijgen als de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) verloren is gegaan. Daartoe moet men zich naar een Asielbureau begeven om het verlies van het document aan te geven en een bewijs van verlies te krijgen dat aan de politie moet worden overgelegd. De politie zal de betrokken persoon een kennisgeving overhandigen. Het Asielbureau moet van dit bericht op de hoogte worden gebracht en ongeveer 4 maanden nadat het op de hoogte is gebracht, neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is verkregen, moet een afspraak worden gemaakt met het relevante Politiekantoor om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in het geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>).

Ten tweede blijkt uit uw administratief dossier duidelijk dat uw verblijfsvergunning nog niet verlopen is, u beweert alleen - in tempore suspecto en zonder het te bewijzen - dat uw gedrukte verblijfsvergunning verloren zou zijn. Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben.

Zelfs indien u niet het langer in het bezit zou zijn van uw geprinte verblijfsvergunning (hetgeen geenszins kan worden aangenomen gezien uw blote beweringen dienaangaande), blijkt hieruit niet dat u geconfronteerd zou worden met de moeilijkheden die mensen ondervinden die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben.

Met betrekking tot het sociale zekerheidsnummer (AMKA) merkt het Commissariaat-generaal op dat uit objectieve informatie ook blijkt dat het pas wordt gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt (AIDA/ECRE, Country Report: Greece. Update 2023, juni 2024, blz. 248: "According to the latest JMD F80320/109864/14.12.2023, the Social Security Number (AMKA) is deactivated a day after the residence permit expires"). Uit de objectieve informatie blijkt duidelijk dat het AMKA de dag na het verstrijken van de verblijfsvergunning wordt gedeactiveerd omdat de Griekse wet bepaalt dat het AMKA wordt gedeactiveerd in geval van illegaal verblijf op Grieks grondgebied (Ibid., blz. 278: "Specifically as regards deactivation due to nonlegal residence in the country, [deactivation] shall automatically take place on the day following the expiry of validity of the residence title, in the absence of renewal, extension or withdrawal of the status of international or temporary protection"). Het is dus het verlopen van de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het verlopen van de gedrukte verblijfsvergunning. Als uw verblijfsvergunning niet voor 28 september 2026 verloopt, is uw AMKA ook tot die datum geldig. En zelfs als u niet de nodige stappen had ondernomen om uw AMKA te verkrijgen, zou u geen gratis toegang tot gezondheidszorg in openbare instellingen worden geweigerd ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription", zie UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; Refugee Info Greece - Health care without a social security number (PAAYPE or AMKA), van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; Country Report: Greece. Update 2022", blz. 250-251).

Wat het fiscaal registratienummer (AFM) betreft, herinnert het Commissariaat-generaal eraan dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen (Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op: https://rsaegian.org/wpcontent/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Uit objectieve informatie

blijkt echter dat "de AFM alleen wordt gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt" (RSA/PRO ASYL, Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights , maart 2024, p. 20: " the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the ADET and cannot be used until the ADET is renewed"). Gezien uw verblijfsvergunning niet verloopt voor 28 september 2026, is de AFM ook geldig tot die datum. Zelfs als u stappen moet ondernemen om een duplicaat van uw gedrukte verblijfsvergunning te krijgen, blijft u toegang houden tot de arbeidsmarkt, een bankrekening en de huur van onroerend goed.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

De documenten die u neerlegde ter ondersteuning van uw verzoek kunnen bovenstaande appreciatie niet wijzigen. Uw originele Palestijnse paspoort en UNRWA-kaart, alsook de kopieën van uw Palestijnse identiteitskaart en geboorteakte, staven immers hooguit uw nationaliteit, identiteit en herkomst en vertrek uit Gaza, elementen die vooralsnog niet ter discussie staan. Wat de foto's van uzelf in Griekenland betreft, dient voorts opgemerkt te worden dat het slechts vier foto's betreft van uzelf in een bijna identieke positie op een identieke plaats. Daarbij bevestigde u zelf dat ze allemaal op dezelfde dag genomen werden, volgens u omdat iemand u voorstelde om foto's te nemen zodat u deze bij hulporganisaties kon voorleggen. Nochtans beweerde u eveneens dat er geen hulporganisaties waren in Amonia, en hebt u de wijk ook nooit verlaten om op zoek te gaan naar andere organisaties (zie supra). Bovendien kunnen dergelijke foto's eender waar, eender wanneer en in eender welke omstandigheden genomen zijn en/of zelfs in scène gezet zijn, en is het opvallend dat u slechts deze vier quasi identieke foto's kan neerleggen terwijl u in totaliteit bijna acht maanden op straat in Athene zou doorgebracht hebben (NPO p.16), in contact stond met uw broer in België en uw familie in Gaza, én uw gsm wist op te laden in restaurants (NPO p.14, 15, 16).

Ter volledigheid kan nog opgemerkt worden dat het verzoek om internationale bescherming van uw broer A.M. (...), die net zoals u reeds als vluchteling werd erkend in Griekenland (zie supra), eveneens niet-ontvankelijk verklaard werd.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar Gaza."

2. De rechtspleging

De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen of er vertegenwoordigd.

Artikel 39/59, § 2, van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

"Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf."

Artikel 39/59, § 2, van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227 364; RvS 13 mei 2014, nr. 227 365).

3. Over de gegrondheid van het beroep

3.1.1. Het verzoekschrift

Verzoeker voert middelen aan als volgt:

“EERSTE MIDDEL

Verzoeker stelt dat verwerende partij volgende rechtsbepalingen en – beginselen geschonden heeft:

Artikel 3 EVRM:

“Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.”

Artikel 1 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie:

“De menselijke waardigheid is onschendbaar. Zij moet worden geëerbiedigd en beschermd.”

Artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie:

“Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.”

Artikel 48/6 van de Vreemdelingenwet:

“§ 1. De verzoeker om internationale bescherming dient alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek zo spoedig mogelijk aan te brengen. De met het onderzoek van het verzoek belaste instanties hebben tot taak om de relevante elementen van het verzoek om internationale bescherming in samenwerking met de verzoeker te beoordelen.

De in het eerste lid bedoelde elementen omvatten onder meer de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie of stukken in zijn bezit met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient. (...)” (eigen onderlijning)

Artikel 57/6 §3, 3° en §3, 3e alinea van de Vreemdelingenwet:

“§ 3. De Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen kan een verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaren wanneer :

(...)

3° de verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie;

(...)

De in het eerste lid, 2°, 3°, 4° en 6°, bedoelde beslissingen worden getroffen binnen een termijn van vijftien werkdagen na ontvangst van het verzoek om internationale bescherming dat door de minister of zijn gemachtigde werd overgezonden. (...)”

(eigen onderlijning)

De materiële motiveringsplicht [...]

Het redelijkheidsbeginsel [...]

Het rechtszekerheidsbeginsel [...]

Toepassing in concreto:

In casu betreft de bestreden beslissing een beslissing “niet-ontvankelijkheid” in de zin van artikel 57/6 §3, 3° van de Vreemdelingenwet, daar verzoeker begunstigde is van internationale bescherming in een andere EU-lidstaat. Gelet op de bewoording “kan” in het betreffende artikel, oordeelt verwerende partij in deze op discretionaire wijze. Dit brengt met zich mee dat verwerende partij gehouden is tot het redelijkheidsbeginsel en de perken van het redelijke niet te buiten mag gaan, noch de andere boven aangehaalde rechtsbepalingen en beginselen naast zich neer kan leggen.

A. Over de ontvankelijkheid van de bestreden beslissing

Conform artikel 57/6 §3, 3° van de Vreemdelingenwet beschikt verwerende partij over een termijn van 15 werkdagen na ontvangst van het verzoek om internationale bescherming dat door de DVZ wordt overgemaakt om een beslissing “niet-ontvankelijk” te nemen en te betekenen. Verzoeker registreerde zijn verzoek om internationale bescherming op 28.06.2024, hetwelk op 30.07.2024 aan verwerende partij werd overgemaakt. Vanaf die datum had verwerende partij een termijn van 15 werkdagen om de bestreden beslissing te nemen. Verzoeker werd echter pas gehoord op 21.03.2025 en de bestreden beslissing werd genomen op 18.04.2025. Verwerende partij heeft de door wet opgelegde termijn met maar liefst 7 maanden overschreden. Gelet op deze ruime overschrijding, is de bestreden beslissing aangetast met door een irregulariteit die niet door Uw Raad kan worden hersteld en was verwerende partij niet (meer) bij machte een beslissing “niet-ontvankelijk” in de zin van artikel 57/6 §3, 3° van de Vreemdelingenwet te kunnen nemen.

Indien Uw Raad zou oordelen dat verwerende partij niet gebonden is door de termijn van 15 werkdagen, dan moet worden gesteld dat de vereiste van de redelijke termijn kennelijk niet werd nageleefd. Het redelijketermijnvereiste vormt een aspect van het zorgvuldigheidsbeginsel, maar streeft, als corollarium van de verplichting tot handelen van het bestuur, ongetwijfeld ook een oogmerk van rechtszekerheid na doordat het wil vermijden dat de rechtssubjecten en het bestuur zelf te lange tijd onzeker zouden zijn omtrent de rechtstoestand van de betrokkenen (I. OPDEBEEK, M. VAN DAMME e.a., “Beginselen van behoorlijk bestuur”, die Keure, 2006,., 325.). Elke beslissing waarbij op individuele wijze een element van de

rechtspositie van een persoon wordt bepaald of gewijzigd, moet worden ter kennis gegeven, ook zonder dat een voorschrift dit oplegt (I. OPDEBEEK en A. COOLSAET, "Formele Motivering van Bestuurshandelingen", die Keure, 1999, 174.). Over de termijn binnen dewelke een beslissing betekend moet worden, moet eerst worden nagegaan of een specifieke regeling een termijn voorschrijft. Bij afwezigheid van specifieke voorschriften, geldt de verplichting om de beslissing binnen een redelijke termijn ter kennis te brengen (id., 175.).

Het nemen van de bestreden beslissing heeft meer dan 7 maanden in beslag genomen, er kan dan ook veilig gesteld worden dat de redelijke termijnvereiste kennelijk werd overschreden.

B. Nopens de situatie in Griekenland

Algemene schetsing:

Verwerende partij is gemachtigd conform artikel 57/6 §3, 3° van de Vreemdelingenwet een beslissing "niet-ontvankelijk" te treffen, indien een verzoeker om internationale bescherming reeds elders in de EU begunstigde is van een beschermingsstatuut. Echter, wanneer een statushouder uit Griekenland een verzoek om internationale bescherming in België indient, moet verwerende partij de individuele omstandigheden onderzoeken en rekening houden met de algemene situatie in Griekenland, die aangetoond wordt middels objectieve landeninformatie. Het komt verwerende partij toe om de verklaringen van verzoeker zorgvuldig te toetsen aan de algemene informatie over van de situatie van de begunstigden van een beschermingsstatus in Griekenland. In de arresten 299.299 van 21.12.2023 en 300.342 van 22.01.2024 heeft Uw Raad in Verenigde Kamers reeds geoordeeld dat de situatie voor statushouders in Griekenland zeer precair en problematisch is. Een individuele beoordeling van de persoonlijke omstandigheden blijkt noodzakelijk. Het al dan niet beschikken over een geldige Griekse verblijfsvergunning (ADET) is een belangrijk element bij die beoordeling. Indien verzoeker geen geldige vergunning meer heeft, dan is het noodzakelijk dat hij beschikt over middelen, netwerk of een andere ondersteuning in Griekenland.

Uw Raad heeft de situatie van statushouders in Griekenland reeds omschreven als "zeer precair en problematisch" en heeft vastgesteld dat administratieve drempels ertoe kunnen leiden dat zij er in "rampzalige levensomstandigheden" kunnen terechtkomen (RvV 22 januari 2024, nr. 300.342). Dit omdat de toegang tot huisvesting zeer moeilijk is en er een groot risico bestaat om in een situatie van dakloosheid terecht te komen en de toegang tot daklozenopvang wordt door tal van factoren bemoeilijkt. Daarenboven is er een algemeen gebrek aan informatie over de arbeidsmarkt voor begunstigden in Griekenland en verhinderen administratieve obstakels een effectieve toegang tot de arbeidsmarkt. Ook worden verschillende categorieën van statushouders in Griekenland (bijv. mensen zonder eigen huurcontract) door bureaucratische barrières uitgesloten van sociale rechten en uitkeringen, zoals een gegarandeerd minimuminkomen. Ook blijkt uit de objectieve landeninformatie dat tal van administratieve hindernissen, alsook de taalbarrière, een effectieve toegang tot gezondheidszorg voor veel statushouders belemmeren.

Het beschikken over een geldige verblijfsvergunning (ADET) is een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Een ADET is noodzakelijk om een fiscaal registratienummer (AFM) en vervolgens sociale zekerheidsnummer (AMKA) te bekomen. Zonder al deze documenten zijn toegang tot huisvesting, werk, sociale rechten en gezondheidszorg bijzonder moeilijk of onmogelijk. Voor statushouders die vanuit een andere lidstaat van de EU naar Griekenland terugkeren en die nooit over een ADET beschikten of wiens ADET vervallen is, blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging ervan uiterst moeilijk is en enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan duren. Zij lopen een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Voor deze personen acht Uw Raad het noodzakelijk dat zij beschikken over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om die wachttijd te kunnen overbruggen.

Ook voor statushouders met een geldige ADET, zijn een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van een bijzondere kwetsbaarheid nodig. Wat de bijzondere kwetsbaarheid betreft, is de opsomming in artikel 20, derde lid, van de richtlijn 2011/95/EU niet-exhaustief en moet rekening worden gehouden met alle elementen die verzoeker met betrekking tot zijn persoonlijke situatie aanbrengt. Ook de algemene situatie in de lidstaat die een internationale beschermingsstatus heeft verleend, speelt een belangrijke rol: hoe problematischer de situatie van statushouders daar is, des te minder persoonlijke elementen die een 'bijzondere kwetsbaarheid aantonen' vereist zijn.

De algemene landeninformatie omtrent de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland maak gewag van een systematische problematiek aangaande de bescherming van hun grondrechten. Gelet op het feit dat er sprake is van een systematische probleem, wordt hieruit afgeleid dat verzoeker niet geconfronteerd kan worden met een situatie die niet beantwoordt aan de menselijke waardigheid bij terugkeer in Griekenland, maar geconfronteerd zal worden met een onmenswaardige situatie bij terugkeer. De verklaringen van verzoeker geven eveneens weer dat hij in Griekenland als begunstigde van internationale bescherming reeds gedurende maanden in een situatie geleefd heeft die als een onmenselijke behandeling gekwalificeerd wordt en dus artikel 3 EVRM schendt, temeer omdat zijn verklaringen stroken met de objectieve landeninformatie. Er is bijgevolg een reëel risico dat verzoeker bij terugkeer naar Griekenland geconfronteerd zal worden met een onmenselijke behandeling.

Verzoeker herinnert eraan dat wanneer een persoon een reëel risico loopt om het slachtoffer te worden van een onmenselijke behandeling in een bepaald land, artikel 3 EVRM een verplichting omvat om de betrokkene niet uit te wijzen naar dat land; het persoonlijk gedrag van de betrokkene is daarbij niet van belang (EHRM 7 juli 1989, Soering/Verenigd Koninkrijk; EHRM 15 november 1996, Chahal/Verenigd Koninkrijk; EHRM (gr. K.) 28 februari 2008, Saadi/Verenigd Koninkrijk).

Uit de algemene landeninformatie aangaande de situatie van de begunstigden van een internationale bescherming blijkt het AIDA-rapport, Greece – Country report, 2023 UPDATE, Juni 2024 (stuk 3) over de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland het volgende.

Over terugkeer van begunstigden van een beschermingsstatuut naar Griekenland staat: “Terugkeerders uit andere landen die mogelijk al jaren voordat bepaalde kantoren en eenheden werden opgericht een verblijfsstatus hadden gekregen, ondervinden veel obstakels bij hun terugkeer naar Griekenland. Met name terugkeerders die aankomen op de internationale luchthaven van Athene, krijgen geen duidelijke en nauwkeurige informatie over welke autoriteiten ze moeten benaderen om hun documenten te verkrijgen of te verlengen. Ze ontvangen ook geen informatie over de procedures voor het verkrijgen van hun rechten in Griekenland, waaronder de mogelijkheid om toegang te krijgen tot huisvesting, aangezien er in Griekenland geen huisvestingsopties bestaan voor terugkerende begunstigden.” – p. 246 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

Over de huisvesting van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland wordt gesteld: “Echter, administratieve en bureaucratische barrières, lacunes in door de staat geleide acties die gericht zijn op het aanpakken van de specifieke huisvestingsuitdagingen waarmee begunstigden van internationale bescherming worden geconfronteerd, niet-effectieve uitvoering van de wet, en de impact van de economische crisis, samen met de ernstige beperkingen van het (sociale) huisvestingsbeleid, verhinderen dat houders van internationale bescherming hun rechten kunnen uitoefenen.

Voor begunstigden van internationale bescherming omvat het HELIOS-programma - dat tot op heden het enige landelijke integratieprogramma blijft - een huisvestingscomponent die mensen kan ondersteunen bij het verkrijgen van zelfstandige huisvesting in appartementen die op hun naam zijn gehuurd. Dit gebeurt door middel van twee eerste betalingen die bedoeld zijn om bij te dragen aan het begin van zelfstandig wonen (bijvoorbeeld huishoudelijke apparatuur) en daaropvolgende bijdragen aan de huurkosten voor maximaal 12 maanden. Dit programma wordt uitgevoerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in samenwerking met verschillende niet-gouvernementele organisaties.

In december 2023 werd de uitvoering van het HELIOS-programma echter opgeschort, maar het werd hervat in januari 2024. De uitvoering werd verlengd tot 30 juni 2024.” – p. 267 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

(...)
Begunstigden moeten zich ook binnen twaalf (12) maanden na de kennisgeving van hun positieve asielbeslissing inschrijven voor het programma - afhankelijk van de looptijd van het programma - en om in aanmerking te komen voor de huursubsidie moeten ze eerst een huurcontract op hun naam hebben, wat in de praktijk onder andere vereist dat ze in staat zijn om ten minste 1-2 maanden huur vooruit te betalen als borg. Zoals een van GCR's maatschappelijk werkers in Thessaloniki opmerkte: “De feedback die we van de mensen krijgen, is dat ze het geld niet hebben om de eerste huur te betalen die nodig is om toegang te krijgen tot de huursubsidie van het programma. Dit is altijd een belemmerende factor voor hen om voor HELIOS te kiezen.”

Zoals blijkt uit het bovenstaande, lopen duizenden begunstigden van internationale bescherming risico op dakloosheid vanwege de strikte toelatingscriteria van het HELIOS-programma, waaraan zij in de meeste gevallen niet kunnen voldoen. Zelfs degenen die succesvol zijn ingeschreven in het HELIOS-programma, lopen het risico dakloos te worden na maximaal een jaar, wanneer de huursubsidies stoppen.

Er is beperkte opvang voor daklozen in Griekenland en er zijn geen opvangcentra specifiek voor erkende vluchtelingen of begunstigden van subsidiaire bescherming. Er is geen voorziening voor financiële ondersteuning voor levensonderhoud. In Athene zijn er bijvoorbeeld slechts drie opvangcentra voor daklozen, inclusief Griekse burgers en derdelanders die legaal op het grondgebied verblijven. In deze opvangcentra kunnen begunstigden van internationale bescherming om accommodatie vragen, maar het is extreem moeilijk om toegelaten te worden, aangezien deze centra altijd overvol zijn en er een lange wachtlijst is omdat ze constant nieuwe aanvragen voor huisvesting ontvangen. (...)” – p. 267 – 268 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

Over de terugkeer van begunstigden van internationale bescherming naar Griekenland wordt in het AIDA rapport gesteld: “Bij aankomst op de internationale luchthaven van Athene ontvangen terugkeerders – begunstigden van internationale bescherming – slechts een politiebrieftje (υπηρεσιακό σημείωμα) in het Grieks, waarin ze worden verwezen naar de Asieldienst. Ze krijgen geen informatie over hoe ze hun verblijfsvergunningen (ADETs) en reisdocumenten kunnen verlengen of opnieuw kunnen laten uitgeven. Zoals hierboven uitgelegd, hebben ze in de praktijk geen toegang tot sociale rechten (sociale zekerheid, werk, gezondheidszorg, huisvesting), aangezien ze in de meeste gevallen niet in het bezit zijn van geldige identiteitsdocumenten.

Volgens rapporten van EMN zullen personen met een internationale beschermingsstatus die terugkeren naar Griekenland, met grote waarschijnlijkheid niet in staat zijn om in hun meest basis behoeften te voorzien. Ze zullen gedurende een lange periode moeite hebben om zelfstandig in hun levensonderhoud te voorzien, en

door een gebrek aan hulp van de staat en andere organisaties is er een ernstig risico dat ze in een situatie van extreme materiële nood terechtkomen. Dit betekent vooral dat ze niet in staat zullen zijn om fatsoenlijke huisvesting te bekostigen of enige vorm van opvang te krijgen.” – p. 269 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

Over de toegang tot de arbeidsmarkt en de tewerkstelling van begunstigden van internationale bescherming stelt het AIDA rapport: “Echter, zoals vermeld in de sectie Opvang: Toegang tot de Arbeidsmarkt, verhinderen hoge werkloosheidscijfers en bijkomende obstakels, zoals concurrentie met Griekssprekende werknemers, de integratie van begunstigden op de arbeidsmarkt. Onder de werkloosheidsstatistieken zijn onderdanen van derde landen nog steeds oververtegenwoordigd. (...)” – p. 270 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

(...)

“(...) Verder gaven de respondenten aan dat de belangrijkste obstakels bij het vinden van werk het niet spreken van Grieks, het niet kunnen vinden van legaal werk en het ontbreken van belangrijke documenten waren. Deze problemen beïnvloedden 74% van de geïnterviewden. Gebrek aan kinderopvang werd als de vierde uitdaging genoemd, vooral voor vrouwen met jonge kinderen (0-4 jaar oud). Van deze groep gaf 56% aan dat het gebrek aan kinderopvang hun vermogen om te werken belemmert. Als gevolg hiervan werken veel begunstigden van internationale bescherming als ongereguleerde straatverkopers, aangezien het zeer moeilijk is om de speciale werkvergunning voor dit beroep te verkrijgen. Hierdoor riskeren zij boetes en gevangenisstraf.

Zoals hierboven uitgelegd, krijgen begunstigden van internationale bescherming in afwachting van de afgifte van een nieuwe verblijfsvergunning een certificaat van aanvraag (βεβαίωση κατάστασης αιτήματος) dat zes maanden geldig is. In de praktijk stelt dit certificaat hen echter niet in staat om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt en verliezen veel van hen hun baan zodra hun verblijfsvergunning verloopt. Bovendien worden volgens de ervaring van GCR recent erkende begunstigden van internationale bescherming door het elektronische systeem ERGANI (ΕΡΓΑΝΗ) beschouwd als asielzoekers in afwachting van de uitgifte van hun eerste verblijfsvergunning, aangezien zij nog steeds hun asielzoekerskaart hebben. Deze verkeerde praktijk heeft verhindert dat begunstigden van internationale bescherming volledig toegang krijgen tot de arbeidsmarkt totdat hun verblijfsvergunning is afgegeven. Dit is in strijd met Artikel 26 van de Asielcode, aangezien zij vanaf de eerste dag van hun erkenning vrij toegang tot de arbeidsmarkt zouden moeten hebben.” – p. 271 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

Over de mogelijkheid en toegang tot sociale zekerheid voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, stelt het AIDA rapport: “De Commissie heeft besloten een inbreukprocedure te starten door een ingebrekestelling te sturen naar Griekenland (INHCR(2022)2044) wegens het niet volledig conform overnemen van alle bepalingen van de Richtlijn betreffende normen voor de kwalificatie van onderdanen van derde landen en staatlozen als begunstigden van internationale bescherming (Richtlijn 2011/95/EU). Specifiek waren de zorgen van de Europese Commissie gericht op mogelijke inbreuken door Griekenland op Artikel 29(1) van Richtlijn 2011/95/EU met betrekking tot de rechten van begunstigden van internationale bescherming en, in het bijzonder, hun toegang tot sociale zekerheid na de toekenning van internationale bescherming.

Om toegang te hebben tot sociale voordelen in Griekenland (zie hieronder), moet een begunstigde van internationale bescherming minimaal vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond. Afhankelijk van het sociale voordeel kan deze vereiste echter oplopen tot meer dan tien jaar van permanent legaal verblijf. Wat betreft de redenen voor dergelijke vereisten, die kunnen neerkomen op indirecte discriminatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, verklaarde het Ministerie van Arbeid en Sociale Zaken, in reactie op een parlementaire vraag over onder andere de kraamgeldtoeslag, “deze keuze is het resultaat van overwegingen over de economische gevolgen van een dergelijke maatregel onder onflexibele financiële omstandigheden.” – p. 273 – 274 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

En tot slot wordt over de toegang tot de gezondheidszorg voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland in het AIDA rapport gesteld: “Ondanks het gunstige juridische kader wordt de daadwerkelijke toegang tot gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door aanzienlijke tekorten aan middelen en capaciteit, zowel voor buitenlanders als voor de lokale bevolking, als gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland is gevoerd, evenals het gebrek aan voldoende culturele bemiddelaars. Bovendien bemoeilijken administratieve obstakels met betrekking tot de uitgifte van een sociale zekerheidsnummer (AMKA) de toegang tot gezondheidszorg.

Volgens de nieuwe ministeriële beschikking die in december 2023 van kracht wordt, is de toekenning van een AMKA afhankelijk van het bezit van een “geldig verblijfsdocument in het land met toegang tot de arbeidsmarkt”. De eis van een “geldig” verblijfsdocument creëert aanzienlijke obstakels, aangezien de AMKA wordt gedeactiveerd bij (a) onderbreking van het wettige verblijf in het land; of (b) onderbreking van de toegang tot de arbeidsmarkt; of (c) onderbreking van het daadwerkelijke verblijf in het land, met uitzondering van minderjarige begunstigden; of (d) deactivering van de AMKA van de direct verzekerde persoon, in het geval van indirect verzekerde volwassenen of minderjarigen.” – p. 275 (vrije vertaling eigen onderlijning)

Bovenstaande landinformatie toont een algemene en systematische situatie aan. Gelet op de systematiek van de problematiek, en zoals boven aangestipt, is het geen kwestie van in een mensonwaardige situatie te kunnen terechtkomen, maar in dergelijke situatie zullen terechtkomen.

a) Verwerende partij stelt dat er geen concrete indicaties voorhanden zouden zijn dat verzoeker bij terugkeer naar Griekenland geconfronteerd zou worden met een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten zich wassen ben beschikken over een woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een of hem in een toestand van achterstelling zou stellen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Volgens verwerende partij zou aldus artikel 3 EVRM en in samenhang daarmee noch 4 van het Handvest geschonden worden bij terugkeer naar Griekenland. In het verlengde daarvan stelt verwerende partij voor de eerbiediging van zijn grondrechten verzoeker weinig tot geen beperkte stappen gezet heeft en verwijst zij naar een theoretisch vertrouwensbeginsel dat Griekenland de grondrechten zou beschermen.

Het argument dat verzoeker stappen moet zetten om zijn grondrechten te laten gelden, snijdt geen hout: verzoeker is immers geen verdragspartij bij de verschillende mensenrechteninstrumenten, waardoor het hem niet toekomt om te waken over de naleving ervan. Deze rol en plicht komt expliciet toe aan het overheidsapparaat, in casu de Griekse overheid. Bijgevolg komt het verzoeker niet toe om specifieke stappen te zetten om zijn grondrechten gewaarborgd te zien, daar deze immers gewaarborgd moeten zijn zonder dat stappen gezet zouden moeten worden.

Ook kan blijken uit de objectieve landeninformatie, meer bepaald het rapport nieuw rapport van Refugee Support Aegean (RSA), "Recognised refugees: access to documents and socio-economic rights", maart 2025 (stuk 4), dat begunstigen van internationale bescherming in de praktijk hun grondrechten in Griekenland (via de gerechtelijke weg) niet, dan wel niet spoedig, kunnen afdwingen: "Het Griekse recht voorziet niet in een specifiek rechtsmiddel voor personen die internationale bescherming genieten tegen gevallen waarin hun rechten niet worden gewaarborgd. Zij kunnen zich bijgevolg enkel beroepen op algemene regels van administratief recht die geen doeltreffend rechtsmiddel bieden om rechten af te dwingen die verbonden zijn aan de internationale beschermingsstatus.

Het verzoek om rechterlijke toetsing (αίτηση ακύρωσης) voor de administratieve rechtbanken tegen handelingen of nalatigheden van de administratie is een ondoeltreffend rechtsmiddel vereist een individuele administratieve handeling of nalatigheid (παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας) door een administratieve autoriteit. Dit is niet van toepassing op zaken zoals de toegang tot huisvesting. Bovendien biedt het rechtsmiddel toetsing op rechtsvragen en niet op feitelijke vragen. Een verzoek om rechterlijke toetsing heeft geen automatische opschortende werking, terwijl voorlopige maatregelen in het kader van een opschortingsverzoek (αίτηση αναστολής) niet zijn toegestaan in zaken betreffende nalatigheid van overheidstaken. Kortom, een verzoek tot nietigverklaring kan de Griekse overheid niet verplichten om essentiële documenten of sociaaleconomische rechten te verstrekken aan een persoon die internationale bescherming geniet.

De vordering tot schadevergoeding (αγωγή αποζημίωσης) tegen handelingen of nalatigheden van de staat is van zijn kant al even ineffectief als rechtsmiddel, aangezien het de eiser alleen recht geeft op financiële compensatie en niet op genoegdoening met betrekking tot de rechten die hem zijn ontnegd. Ook hier kan de eiser geen voorlopige maatregelen aanvragen.

Tot slot hebben de Griekse administratieve rechtbanken te maken met trage verwerkingstijden en een van de grootste achterstanden in de EU. Onze ervaring is dat de behandeling van een verzoek tot rechterlijke toetsing of een schadeclaim in eerste aanleg respectievelijk drie tot vijf jaar in beslag kan nemen.

Bijgevolg blijven we bij ons standpunt dat er geen effectief rechtsmiddel beschikbaar is voor personen die internationale bescherming genieten en die schendingen van artikel 3 EVRM of artikel 4 van het Handvest hebben geleden als gevolg van de ontzegging van sociaaleconomische rechten en extreme materiële deprivatie in Griekenland. Dit geldt ook voor personen die uit andere Europese landen zijn teruggestuurd. We zijn niet op de hoogte van rechterlijke uitspraken in gerechtelijke herzienings- of compensatieprocedures met betrekking tot het ontzeggen van rechten aan personen die internationale bescherming genieten." (pagina, 41, vrije vertaling, eigen onderlijning)

De meest recente landeninformatie aangaande Griekenland weerlegt het argument van verwerende partij dat verzoeker zijn grondrechten in Griekenland kan laten gelden en daarvoor de nodige stappen moet ondernemen.

b) Verwerende partij stelt dat verzoeker geen oprechte intentie had om een duurzaam bestaan in Griekenland op te bouwen, noch om er zijn rechten te laten gelden. Verwerende partij vindt dat verzoeker te weinig stappen ondernomen heeft om tewerkgesteld te worden en te weinig stappen heeft ondernomen om onderdak te vinden. Omtrent zijn levensomstandigheden in Griekenland heeft verzoeker zeer gedetailleerde en doorleefde verklaringen afgelegd, die overigens op de objectieve landeninformatie aansluiten. Verwerende partij slaagt er in niet deze verklaringen te weerleggen door tegenstrijdigheden aan te duiden, dan wel onwaarheden aan te duiden middels een toetsing aan objectieve landeninformatie. Integendeel, verwerende partij stelt louter en alleen dat verzoekers verklaringen geloofwaardigheid ontberen. Het louter stellen dat een verklaring ongeloofwaardig is, zonder deze te kunnen weerleggen, is hoe dan ook geen motivering die weerhouden kan worden. Dergelijke motivering kan bezwaarlijk als deugdelijk, afdoende en draagkrachtig worden beschouwd.

Dat verzoeker nooit een duurzaam verblijf heeft willen opbouwen in Griekenland, klopt niet. Hij heeft wel degelijk geprobeerd om in Griekenland iets op te bouwen (NPO p.8, p.18), maar zijn pogingen waren vruchteloos. Verzoeker heeft als begunstigde van een internationale bescherming van oktober 2023 tot en met juni 2024 op straat en zonder onderdak geleefd, zonder voldoende eten (waarom hij restjes moest stelen om te eten), zonder enige begeleiding of bijstand, zonder de mogelijkheid om in het wit tewerkgesteld te kunnen worden en na verschillende racistische confrontaties met de politie. Dit zijn dus negen volledige maanden dat verzoeker in een verregaande materiële deprivatie heeft geleefd en dus in een menssonwaardige toestand heeft moeten vertoeven. Hoelang acht verwerende partij het nodig dat verzoeker in dergelijke toestand moet vertoeven, vooraleer zij acht dat dit een situatie van verregaande materiële deprivatie is en dus niet verzoekenbaar is met de menselijke waardigheid?

Verzoeker acht het noodzakelijk om zijn verklaringen in dit verzoekschrift in de juiste context te plaatsen, dan wel de nodige verduidelijking te geven en de motivatie van verwerende partij te weerleggen.

Nadat verzoeker zijn beslissing omtrent zijn internationale bescherming ontvangen had, had hij twee dagen om het opvangcentrum te verlaten zonder dat er werd voorzien in een overgang waar hij tijdelijk onderdak zou kunnen vinden (NPO p.10). Verzoeker kwam dus op straat terecht zonder enige begeleiding naar de zoektocht

Verwerende partij stelt dat hij enkele maanden op Lesbos vertoeft heeft en hij daar op reguliere wijze naar werk had moeten zoeken. Dit is een selectieve lezing van verzoekers verklaringen. Verzoeker heeft enkele maanden in het opvangcentrum, en dus op Lesbos, vertoeft, als verzoeker om internationale bescherming, niet als begunstigde van internationale bescherming (NPO p.9). Doch nadat hij zijn beslissing aangaande zijn verzoek om internationale bescherming gekregen had, heeft hij het opvangcentrum moeten verlaten en kwam hij op straat terecht. Het RSA-rapport (stuk 4) stelt hierover:

“De materiële opvangvoorzieningen die tijdens de asielprocedure beschikbaar zijn gesteld, worden onmiddellijk beëindigd wanneer internationale bescherming wordt verleend (...)

We herhalen onze reeds lang bestaande bezorgdheid over het feit dat de termijn van 30 dagen helemaal niet volstaat om begunstigten in staat te stellen essentiële documenten zoals een ADET te verkrijgen, laat staan om huisvesting te krijgen. We herinneren eraan dat alle mensen die de asielprocedure doorlopen de afgelopen negen maanden willekeurig hun maandelijkse financiële toelage is onttrokken.

Vluchtelingen worden geconfronteerd met gedwongen vertrek uit kampen en blijven dakloos zonder middelen van bestaan, zelfs in bijzonder kwetsbare gevallen. Het gedwongen vertrek van vluchtelingen uit de CCAC op eilanden als Leros en Kos wordt strikt gehandhaafd na het verstrijken van de termijn van 30 dagen, zelfs voor kwetsbare gevallen, ondanks het feit dat verdragen in de afgifte van ADET's aan de autoriteiten te wijten zijn. Ter illustratie: vluchtelingen die we vertegenwoordigden op Leros kregen enkele weken na hun statusverlening een afspraak voor het nemen van vingerafdrukken, om vervolgens met geweld uit het CCAC Leros te worden gezet en dakloos en berooid op het eiland te belanden in afwachting van de voltooiing van het ADET-afleveringsproces. (...)

Personen die internationale bescherming genieten en hun plaats in een kamp hebben verlaten, mogen niet spontaan een kamp binnengaan om onderdak te krijgen. Dit geldt ook voor personen die opnieuw in Griekenland aankomen na overname uit een ander Europees land.” (pagina 30-31, vrije vertaling, eigen onderlijning)

Ondanks zijn dakloosheid heeft verzoeker eveneens gepoogd om op het eiland zelf nog te zoeken naar werk; hij heeft zich gedragen zoals elke persoon in zijn situatie zich gedragen zou hebben en ging op zoek naar handenarbeid waar hij onmiddellijk mee tewerk gesteld zou kunnen worden, zoals in winkels en restaurants. Daar werd hij echter niet aangenomen (NPO p.11). Verwerende partij verwijt verzoeker dat hij tijdens zijn verblijf op Lesbos nooit op reguliere wijze naar werk gezocht heeft, zoals via interimkantoren. Verwerende partij heeft echter nagelaten om te verifiëren of er op Lesbos wel degelijk interimkantoren aanwezig waren; in de bestreden beslissing kan zij niet hardmaken dat er op Lesbos interimkantoren zijn, laat staan benoemen. Verwerende partij kan verzoeker dan niet verwijten geen interimkantoor gevonden te hebben waar hij zich zou hebben kunnen registreren.

Overigens stelt verwerende partij dat het onwaarschijnlijk is dat zijn advocate, die zijn verblijfsdocumenten in orde had gebracht, hem niet had kunnen helpen om een onderdak te vinden. Verwerende partij dient vooreerst gewezen te worden op het feit dat een advocaat geen sociaal assistent is en het niet de job is van de advocaat om een onderdak voor cliënteel te zoeken. Daarenboven heeft verzoeker zijn advocate wel degelijk om hulp gevraagd. Zij kon hem echter niet verder helpen, daar zij enkel en alleen vreemdelingenrecht beoefent en geen sociaal recht (NPO p.15).

Eveneens verklaarde verzoeker dat hij geen beroep kon doen op organisaties, noch plaatselijke overheden voor enige begeleiding om zijn (sociale) rechten te laten gelden en een integratieparcours te starten, dan wel het leren van de Griekse taal en het zoeken naar werk en woonst. Ook dit wordt bevestigd door het RSA-rapport, dat over de “Ondersteuning bij de toegang tot rechten” stelt: “De verschillende systemische tekortkomingen die de toegang tot de rechten die verbonden zijn aan de internationale beschermingsstatus belemmeren, zijn grotendeels te wijten aan wettelijke en administratieve belemmeringen, bv. prohibatieve vereisten voor activering van het AMKA, onvoldoende capaciteit van de staat om verlengingen van verblijfsvergunningen en reisdocumenten te verwerken, willekeurige uitsluiting van de meeste vormen van sociale bijstand. Deze belemmeringen zijn rechtstreeks toe te schrijven aan de Griekse staat en kunnen

daarom niet worden overwonnen door begunstigten, ongeacht persoonlijke inspanningen of informele steun, met inbegrip van steun van gemeenschappen. Desalniettemin wordt het onvermogen om toegang te krijgen tot rechten verergerd door aanhoudende hiaten in de informatie en bijstand aan vluchtelingen, evenals door de ineffectiviteit van binnenlandse rechtsmiddelen bij het herstellen van schendingen van relevante rechten.” – p. 36 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

(...)

“Beperkte toegang tot verantwoordelijke autoriteiten

Contact met de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de verschillende diensten blijft in de praktijk moeilijk voor personen die internationale bescherming genieten en die het Grieks niet machtig zijn. We merken bijvoorbeeld op dat afspraken met EFKA worden gemaakt via een telefoonlijn (1555) die alleen beschikbaar is voor Grieks- of Engelstaligen. Hetzelfde geldt voor de telefoonlijn voor toegang tot de openbare gezondheidszorg (1535).

Bovendien zijn de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de langdurige procedure voor de verlenging van verblijfsvergunningen grotendeels ontoegankelijk, zelfs voor begunstigten die worden bijgestaan of vertegenwoordigd door een advocaat. Schriftelijke verzoeken die door advocaten via e-mail naar de AAU Begunstigten van internationale bescherming worden gestuurd, worden met een vertraging van twee of drie maanden beantwoord. Telefoongesprekken worden in de meeste gevallen niet beantwoord.

De Griekse ombudsman lijkt soortgelijke problemen te ondervinden in zijn contacten met de autoriteiten. In december 2022 verzocht de Ombudsman de Asieldienst om informatie over maatregelen om ervoor te zorgen dat certificaten van asielstatus de toegang van begunstigten tot hun rechten waarborgen wegens langdurige vertragingen bij de verlenging van hun ADET.

De Asieldienst heeft nog steeds niet op het verzoek geantwoord, ondanks herinneringen die in augustus 2024 en oktober 2024 zijn verstuurd.” – p. 39 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

(...)

“Helpdesk voor sociale integratie

Het ministerie van Migratie en Asiel heeft een “Helpdesk voor Maatschappelijke Integratie” waar personen die internationale bescherming genieten terecht kunnen met specifieke vragen over integratiegerelateerde zaken. Volgens de huidige ervaring met zaken die wij vertegenwoordigen, lijkt deze Helpdesk de vragen van de begunstigten echter niet te beantwoorden op een manier die hen nauwkeurige en doeltreffende informatie en begeleiding biedt bij het navigeren door de verschillende procedures en bureaucratische hindernissen die in dit verslag worden beschreven. Recente antwoorden van de Helpdesk bevatten voorbeelden van onvoldoende en/of misleidende informatie: (...)” – p. 39 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

(...)

“Centra voor migrantenintegratie (KEM)

Migrantenintegratiecentra (Κέντρα Ένταξης Μεταναστών, KEM) in bepaalde gemeenten verlenen diensten aan personen die binnen de grenzen van hun respectieve gemeenten wonen. De KEM van de gemeente Athene staat bijvoorbeeld niet open voor inwoners van naburige gemeenten in de regio Attica. Mensen die buiten de gemeente Athene wonen, kunnen alleen terecht bij de gemeenschapscentra (Κέντρα Κοινότητας) van hun gemeentebesturen, die helemaal niet zijn uitgerust met tolken en niet zijn gespecialiseerd in de integratie van vluchtelingen.

De regio Attica heeft drie KEM: Athene, Kallithea en Piraeus. De KEM van Athene biedt alleen diensten aan voor personen die Grieks, Engels, Urdu en Farsi spreken. De KEM van Kallithea is alleen beschikbaar voor Oekraïense houders van tijdelijke bescherming. De KEM van Piraeus werd financieel ondersteund in het kader van de programmering 2014-2020 en het is niet duidelijk of de werking ervan op het moment van schrijven wordt voortgezet.

We zijn niet op de hoogte van het bestaan van mobiele teams die worden beheerd door een van de KEM en we hebben hierover ook geen informatie ontvangen in het kader van onze contacten met overheidsdiensten tot nu toe. Op 18 november 2024 is een schriftelijk verzoek om bevestiging op dit punt naar de KEM van de gemeente Athene gestuurd.” – p.40 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

Uit bovenstaande objectieve landeninformatie blijkt dan ook dat verzoeker terecht gesteld heeft nergens om hulp te hebben kunnen vragen om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming gewaarborgd te zien.

Verzoeker herinnert eraan dat hij op straat heeft moeten leven (NPO p.13, 15), dat hij etensresten van de tafels van restaurants heeft moeten benutten om te overleven (NPO p. 14), dat hij niet werd geïnformeerd hoe hij en waar hij zijn rechten kon laten gelden (NPO, p.15), dat hij in een tuin naar toilet moest gaan (NPO, p.15), geen plek had om zich te wassen (NPO, p.15), dat hij maar één (in het zwart) kon worden tewerkgesteld voor een zeer beperkte periode en onmiddellijk afgedankt werd (NPO, p. 11), gepoogd heeft om via interimkantoren een job te bekomen maar niet binnen mocht (NPO, p.14), alsook dat hij geen hulp kon krijgen van zijn familie uit Gaza (NPO, p.14).

Dat verwerende partij het ongeloofwaardig acht dat verzoeker geen beroep heeft gedaan op een eventueel opvangnetwerk van zijn broer, die Griekenland reeds verlaten had, kan niet worden weerhouden.

Allereerst is er nooit vastgesteld dat de broer van verzoeker wel degelijk over een netwerk beschikt in Griekenland; verwerende partij gaat hier zomaar vanuit, maar staat niet hoe zij tot die conclusie komt.

Daarenboven kampt zijn broer zélf met medische problemen en is zijn been geamputeerd (NPO p. 17); dat verzoeker hem niet extra wilt belasten door aan te kaarten dat hijzelf ook een mensonwaardig bestaan in Griekenland leeft, kan hem niet kwalijk genomen worden. En tot slot komt het niet aan particulieren toe om de taak van de overheid op zich te nemen, zeker niet wanneer het niet vaststaat voor hoe lang deze particulieren moeten voorzien in het onderhoud van verzoeker.

Verzoeker heeft dan ook aangetoond in een situatie van verregaande materiële deprivatie geleefd te hebben in Griekenland. Gelet op de doorleefde verklaringen van verzoeker, blijkt dan ook uit het geheel van de omstandigheden van de zaak dat verzoeker omwille van de onverschilligheden van de Griekse autoriteiten, buiten zijn wil om, terecht is gekomen in een toestand van verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften (artikel 57/3 §3, 3° van de Vreemdelingenwet - HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland). Verzoeker heeft er niet voor gekozen om dergelijk bestaan in Griekenland te leiden; dat hij na negen maanden in dergelijke situatie verkozen heeft om te vertrekken is geen vrije, maar een gedwongen keuze.

Verwerende partij had in deze rekening moeten houden met alle elementen van de zaak (verklaringen van verzoeker en de objectieve landeninformatie), quod non. Er is dan ook sprake van een onzorgvuldige voorbereiding van de bestreden beslissing.

Daar verwerende partij de bestreden beslissing kon en niet moest nemen, temeer omdat zij onnodig hoge verwachtingen van verzoeker heeft om het quasi onmogelijke in Griekenland te realiseren, is kennelijk het redelijkheidsbeginsel geschonden.

c) Verwerende partij stelt dat het verlies van de Griekse verblijfstitel van verzoeker niet gepaard zal gaan met specifieke moeilijkheden bij terugkeer naar Griekenland. Zij verwijst daarvoor naar een officiële site van de Griekse overheid. Doch, het RSA-rapport toont echter aan dat er net wél problemen zijn bij verlies of diefstal van de Griekse verblijfstitel: In geval van verlies of diefstal van een ADET moet de begunstigde aangifte doen bij de Helleense politie en een kopie van de aangifte van verlies of diefstal sturen naar het RAO of de AAU die hem internationale bescherming heeft verleend, samen met een aanvraag voor een nieuwe ADET. Terwijl de ADET-verordening bepaalt dat een ADET automatisch als nietig wordt beschouwd op het moment dat het als verloren of gestolen wordt opgegeven, eist de Asieldienst in de praktijk een periode van twee maanden vanaf de verklaring van verlies of diefstal voordat er een nieuwe ADET-beschikking wordt afgegeven. De geldigheidsduur van het nieuwe ADET komt overeen met die van het verloren of gestolen document.

Omgekeerd kunnen personen die internationale bescherming genieten, die in een ander land asiel hebben aangevraagd en daar hun Griekse ADET of reisdocument hebben ingediend naar Griekenland worden teruggestuurd zonder deze documenten terug te krijgen. Het kan ook maanden duren voordat zij deze documenten terugkrijgen, omdat hiervoor contact moet worden opgenomen met de Griekse diplomatieke of consulaire autoriteiten in het betrokken land. Onze opmerkingen uit eerdere verslagen zijn op het moment van schrijven nog steeds geldig.

(...)

Op basis van bovenstaande opmerkingen herhalen wij ons standpunt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland nog steeds te maken hebben met een reeks administratieve belemmeringen, een gebrek aan duidelijke en consistente informatie en trage verwerkingstijden in de verschillende fasen van de procedure voor de afgifte en/of verlenging van het ADET. Als gevolg daarvan kunnen begunstigten geconfronteerd worden met bijzonder lange periodes van vele maanden zonder een geldig ADET, bij gebrek waarvan ze geen toegang hebben tot belangrijke rechten zoals sociale uitkeringen, gezondheidszorg, de arbeidsmarkt. Ook kunnen zij geen wettelijke vertegenwoordiger aanstellen volgens de formele vereisten van de nationale wetgeving. De Griekse autoriteiten zijn hun belofte van begin 2024 om wetgevingsvoorstellen in te dienen om deze systemische tekortkomingen aan te pakken, niet nagekomen. – p.17 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

Uit bovenstaande landeninformatie blijkt dan ook duidelijk dat verzoeker maanden geen toegang zal hebben tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale uitkeringen, ... Verzoeker zal gedurende maanden ontzegd worden van de mogelijkheid zich te kunnen voorzien in zijn basisbehoeften.

In dezelfde adem wordt in de bestreden beslissing eveneens gesteld dat verzoeker, ondanks zijn nog zogenaamd nog niet-verlopen sociale zekerheidsnummer (AMKA) gratis toegang zou krijgen tot de gezondheidszorg in Griekenland. Ook deze stelling slaat haaks op wat het AIDA-rapport stelt: "Ondanks het gunstige juridische kader wordt de daadwerkelijke toegang tot gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door aanzienlijke tekorten aan middelen en capaciteit, zowel voor buitenlanders als voor de lokale bevolking, als gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland is gevoerd, evenals het gebrek aan voldoende culturele bemiddelaars. Bovendien bemoeilijken administratieve obstakels met betrekking tot de uitgifte van een sociale zekerheidsnummer (AMKA) de toegang tot gezondheidszorg.

Volgens de nieuwe ministeriële beschikking die in december 2023 van kracht wordt, is de toekenning van een AMKA afhankelijk van het bezit van een "geldig verblijfsdocument in het land met toegang tot de arbeidsmarkt". De eis van een "geldig" verblijfsdocument creëert aanzienlijke obstakels, aangezien de AMKA wordt gedeactiveerd bij (a) onderbreking van het wettige verblijf in het land; of (b) onderbreking van de toegang tot de arbeidsmarkt; of (c) onderbreking van het daadwerkelijke verblijf in het land, met uitzondering

van minderjarige begunstigden; of (d) deactivering van de AMKA van de direct verzekerde persoon, in het geval van indirect verzekerde volwassenen of minderjarigen.” – p. 275 (vrije vertaling eigen onderlijning)
“Volgens een onderzoek uitgevoerd door UNHCR van juli 2022 tot juni 2023 onder 424 begunstigden van internationale bescherming, “had negenentwintig procent van de respondenten moeite met toegang tot gezondheidszorg vanwege taalbarrières, uitdagingen bij het maken van afspraken en een gebrek aan informatie over het nationale zorgsysteem”, terwijl het aantal huishoudens met ten minste één lid met specifieke behoeften 36% is.” – p. 276 (vrije vertaling, eigen onderlijning)

Omdat verzoeker niet meer daadwerkelijk in Griekenland verblijft sinds juni 2024 en omdat hij niet meer in het bezit is van zijn Griekse verblijfstitel, is volgens de objectieve landeninformatie zijn sociaal zekerheidsnummer eveneens gedeactiveerd. Hij heeft dan ook geen toegang, laat staan gratis, toegang tot de gezondheidszorg. Dat verwerende partij hiervoor verwijst naar een website van de Griekse overheid, kan niet weerhouden worden als objectieve informatie. Analooch kan verzoeker verwijzen naar de website van Fedasil, waar eveneens op staat dat iedereen recht heeft op opvang bij het doen van een verzoek om internationale bescherming. Echter, de praktijk wordt op die website niet meegedeeld, nl. dat mannelijke verzoekers vaak maanden geen opvang krijgen. Net zomin Fedasil een flagrante schending van een fundamenteel recht op zijn site bekend maakt, zal de Griekse overheid er eveneens weinig voor voelen om de schendingen van fundamentele rechten via een officiële site bekend te maken.

d) Verwerende partij stelt dat de racistische aanvaringen met de politie in Griekenland die verzoeker heeft ervaren, geen onmenselijke of vernederende behandeling is. Dit klopt niet volgens de rechtspraak van het EHRM aangaande artikel 3 EVRM. Een behandeling is vernederend wanneer ze van aard is om in het slachtoffer gevoelens van angst en minderwaardigheid op te wekken die hem kunnen vernederen en mogelijk zijn fysieke of morele weerbaarheid kunnen breken (EHRM 18 januari 1978, Ireland t. Verenigd Koninkrijk). Daarenboven volstaat het dat het slachtoffer in zijn eigen ervaring met een politieagent vernederd was omdat dit het machtsonevenwicht dat eigen is aan die relatie benadrukt (EHRM (gr.k.) 28 september 2015, Bouyid/België).

Verzoeker werd tijdens één interventie gestampt door de politie (NPO, p.19) en in het bijzijn van anderen gefouilleerd (NPO, p.12). Verzoeker, gelet op zijn kwetsbaar profiel als vluchteling in Griekenland (zonder woonst, zonder kennis van de taal, zonder werk, zonder opvangnetwerk, ...), had terecht schrik van de politie. Er is dan ook kennelijk sprake van een vernederende behandeling waar verzoeker aan onderworpen werd door de Griekse politie.

e) Verwerende partij stelt dat verzoeker over een netwerk en middelen beschikte om zijn reis te financieren, wat zou getuigen van zelfredzaamheid en keuzemogelijkheden.

Allereerst dient hierover opgemerkt te worden dat verwerende partij compleet nagelaten heeft om te onderzoeken of verzoeker wel degelijk in Griekenland beroep zou kunnen doen op een opvangnetwerk, quod non. Zij gaat dus louter en alleen uit van een totaal ongefundeerde hypothese.

Daarenboven moet opgemerkt worden dat de enige som die verzoeker uit Gaza kreeg louter en alleen 50 euro was. Dit is een belachelijk laag bedrag en kan geenszins volstaan om de meest elementaire en essentiële noden te dekken gedurende enkele maanden. Ook moet benadrukt worden dat deze som van zijn tante uit Gaza komt, die daar nota bene nog verblijft. Het kan en mag verwerende partij niet ontgaan zijn dat omwille van de huidige humanitaire catastrofe in Gaza, de bewoners in Gaza, alsook zijn familie, zich niet kunnen veroorloven enig geld naar hun verwanten in Europa over te maken. Dat verwerende partij, als asielinstantie, hierover stelt dat verzoeker op zijn familieleden in Gaza beroep zou kunnen doen voor een financiële ondersteuning, getuigt van een totaal gebrek aan zorgvuldigheid en redelijkheid.

Tot slot dient eveneens gesteld te worden dat door het moeten beroep doen op gelden van een ander om zich te kunnen voorzien in zijn basisbehoeften net aantoonde dat er geen sprake is van enige zelfredzaamheid.

f) Tot slot dient verzoeker op te werpen dat over de schending van artikel 3 EVRM door een uitwijzende Verdragspartij heeft het EHRM geoordeeld dat wanneer zowel gouvernementele als niet-gouvernementele mensenrechtenorganisaties herhaaldelijk gerapporteerd hebben over de gebrekkige bescherming van asielzoekers in een bepaald land, moet men ervan uitgaan dat het uitwijzende land op de hoogte is van die situatie, en kan er niet van de asielzoeker verwacht worden dat hij de volledige bewijslast draagt (EHRM (gr. K.) 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland).

Verzoeker heeft zeer concrete aanwijzingen gegeven uit zijn relaas dat zijn grondrechten in Griekenland werden geschonden. Zijn verklaringen sluiten aan op de objectieve landeninformatie (zie stukken 3 en 4), waar verwerende partij overigens zélf in de bestreden naar verwijst. In de bestreden beslissing heeft verwerende partij herhaaldelijk gesteld op de hoogte te zijn van de erbarmelijke omstandigheden waar begunstigden van een internationale bescherming in Griekenland. Doch acht verwerende partij het nodig dat verzoeker het absoluut bewijs moet kunnen geven van de schending van artikel 3 EVRM bij terugkeer naar Griekenland (en in samenlezing daarvan de schending van artikel 4 van het Handvest), wat uiteraard ingaat tegen de rechtspraak van het EHRM. Verzoeker kan immers niet het absolute bewijs van een schending van artikel 3 EVRM, dan wel van artikel 4 van het Handvest, voorleggen.

Het enige tastbare bewijs dat verzoeker kon voorleggen waren enkele foto's van zijn “slaapplaats” in Griekenland, die eveneens aan het dossier gevoegd werden. Deze foto's tonen onomstotelijk vast dat

verzoeker in een mensonwaardige levensomstandigheden geleefd heeft. Verwerende partij stelt dat deze foto's niet geverifieerd kunnen worden, sterker zelfs: dat deze in scène gezet kunnen zijn geweest, en dat er te weinig foto's voorliggen gelet op zijn langdurig verblijf. Dit kan niet weerhouden worden als een deugdelijke motivatie: van verzoeker kan niet worden verwacht zich dagelijks te fotograferen. Het louter en alleen weigeren van dit bewijsstuk is een weigering "pour les besoins de la cause".

TWEEDE MIDDEL:

Verzoeker laat gelden dat verwerende partij volgende rechtsbepalingen en – beginselen geschonden heeft:

Artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet:

"§ 1. De vluchtelingenstatus wordt toegekend aan de vreemdeling die voldoet aan de voorwaarden van artikel 1 van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen dat op 28 juli 1951 te Genève tot stand is gekomen, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967. (...)"

Artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet:

"§ 1. De subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend aan de vreemdeling, die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en die geen beroep kan doen op artikel 9ter, en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade zoals bepaald in paragraaf 2 en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen en niet onder de uitsluitingsgronden zoals bepaald in artikel 55/4, valt.

§ 2. Ernstige schade bestaat uit :

- a) doodstraf of executie; of,
- b) foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst; of,
- c) ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict." (eigen onderlijning)

Artikel 48/5 van de Vreemdelingenwet:

"§ 1. Vervolgung in de zin van artikel 48/3 of ernstige schade in de zin van artikel 48/4 kan uitgaan van of veroorzaakt worden door :

- a) de Staat;
- b) partijen of organisaties die de Staat of een aanzienlijk deel van zijn grondgebied beheersen;
- c) niet-overheidsactoren, indien kan worden aangetoond dat de actoren als bedoeld in a) en b), inclusief internationale organisaties, geen bescherming als bedoeld in § 2 kunnen of willen bieden tegen vervolging of ernstige schade. (...)" (eigen onderlijning)

Artikel 57/6 §3, 3° en §3, 3e alinea van de Vreemdelingenwet stelt:

"§ 3. De Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen kan een verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaren wanneer :

(...)

3° de verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie;

(...)

De in het eerste lid, 2°, 3°, 4° en 6°, bedoelde beslissingen worden getroffen binnen een termijn van vijftien werkdagen na ontvangst van het verzoek om internationale bescherming dat door de minister of zijn gemachtigde werd overgezonden. (...)"

(eigen onderlijning)

De materiële motiveringsplicht [...]

Het redelijkheidsbeginsel [...]

Toepassing in concreto:

Uit voorgaande blijkt dat verwerende partij niet bij machte was om een beslissing "niet-ontvankelijk" te nemen, waardoor verwerende partij het verzoek ten gronde had moeten onderzoeken. In dat verband wenst verzoeker te verwijzen naar het arrest C-753/22 van 18 juni 2024 gewezen door het Hof van Justitie (QY t. Duitsland) volgens hetwelk verwerende partij niet gebonden is door de beslissing tot toekenning van de vluchtelingenstatus in een andere EU-lidstaat. Wanneer lidstaten besluiten om op basis van een ernstig risico op onmenselijke en vernederende behandeling in de eerste lidstaat niet over te gaan tot een beslissing "niet-ontvankelijk", kan de betreffende lidstaat het verzoek opnieuw zelfstandig ten gronde behandelen. Artikel 33, lid 2 Procedurerichtlijn 2013/32 geeft een limitatieve opsomming van de situaties waarin de lidstaten een verzoek om internationale bescherming als niet-ontvankelijk kunnen beschouwen, waaronder ook de toekenning van internationale bescherming door een andere lidstaat. Echter kunnen lidstaten hier geen gebruik van maken wanneer 'de voorzienbare leefomstandigheden van die verzoeker hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest of artikel 3 EVRM.

Zoals boven aangehaald heeft de bestreden beslissing geen grondslag meer als beslissing "niet-ontvankelijk", waardoor het verzoek door verwerende partij "ten gronde" had moeten behandeld worden. Dit omdat vooreerst de wettelijke termijn om deze beslissing te nemen met negentien maanden verstreken is

en ten tweede omdat er voorzienbare levensomstandigheden voorhanden zijn die verwerende partij ertoe hadden moeten laten besluiten dat verzoeker bij terugkeer naar Griekenland zou worden blootgesteld aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling. Het verzoek had daarom ten gronde behandeld moeten worden, waardoor eveneens zijn asielrelaas ten aanzien van zijn herkomstland beoordeeld had moeten worden.

Verzoeker een Palestijn is uit Gaza bij UNRWA geregistreerd. Dit wordt niet betwist door verwerende partij.

Verwerende partij heeft immers zelf gevraagd naar de levensomstandigheden in Gaza en zijn registratie bij UNRWA, waarvoor zij bewijzen vroeg (NPO p.2-5, 7-8), waarop verzoeker geantwoord heeft. In de bestreden beslissing worden deze vluchtmotieven dit door verwerende partij ontkracht, noch betwist. Bijgevolg dient het verzoek om internationale bescherming in hoofde van verzoeker eveneens ten opzichte van Gaza onderzocht te worden conform artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

Luidens artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet wordt de vluchtelingenstatus toegekend aan de vreemdeling die voldoet aan de voorwaarden van het artikel 1A van het Vluchtelingenverdrag. De vreemdeling moet daarvoor een "gegronde vrees voor vervolging" hebben, op grond van de vijf vervolgingsgronden (ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of een politieke overtuiging), zich buiten het land van herkomst bevinden en geen bescherming tegen de vervolging in het land van herkomst hebben.

De vrees die de vreemdeling koestert wordt o.m. bepaald door zijn persoonlijkheid. De ene zal vlugger vrees koesteren dan de andere, de ene zal sneller na de laatste daad van vervolging zijn herkomstland ontvluchten dan de andere, ... De vrees moet ook redelijk zijn, d.w.z. kunnen worden verklaard door een aantal objectieve gegevens zoals de algemene toestand in het land van herkomst (RvV 21 februari 2017, nr. 179.943; RvV 9 februari 2017, nr. 182.040; RvV 24 december 2016, nr. 180.175). Opdat iemand als vluchteling kan worden erkend, moet hij niet eerst in het herkomstland vervolgd zijn geweest: een gegronde vrees voor een toekomstige vervolging volstaat (RvV 6 juni 2014, Rev.dr.étr. 2014, 441; RvV 29 april 2014, Rev.dr.étr. 2014, 284.). Een "gegronde vrees voor vervolging" betekent geenszins dat er een absolute zekerheid dient te bestaan dat de verzoeker vervolgd zou worden wanneer hij is zijn land gebleven zou zijn; een redelijke kans dat de vervolging zal plaatsvinden is voldoende (J. HATHAWAY en M. FOSTER, "The law of refugee status", 2014, 111.).

De "gegronde vrees voor vervolging" dient te worden onderzocht ten aanzien van het land waarvan de verzoeker de nationaliteit heeft en moet persoonlijk en actueel zijn ten aanzien van de verzoeker. Bij het beoordelen of de vrees voor vervolging gegrond is, doet het niet ter zake of de verzoeker in werkelijkheid de raciale, godsdienstige, nationale, sociale of politieke kenmerken vertoont die aanleiding geven tot de vervolging. Het is voldoende dat deze kenmerken hem door de dader van de vervolging worden toegekend of toegeschreven (artikel 48/3 §5 Vreemdelingenwet). De grond voor vervolging moet dus bestaan in hoofde van de vervolger, niet noodzakelijk in hoofde van de vervolgde.

De vervolging moet een zekere ernst, een zekere zwaarte vertonen. Het moet gaan om een risico voor zijn leven of vrijheid of een grove schending van mensenrechten (UNCHR, "Handbook on procedures and criteria for determining refugee status and guidelines on international protection", 2019, §51.).

De ernstige schade zoals bedoeld in artikel 48/4, §2, b) van de Vreemdelingenwet verwijst naar "situaties waarin de persoon die subsidiaire bescherming vraagt, specifiek wordt blootgesteld aan het risico een bepaald type schade te ondergaan", met name marteling, onmenselijke of vernederende behandelingen, of wrede of onmenselijke straffen (HvJ, 17 februari 2009 (GK), Elgafaji tegen Staatssecretaris van Justitie, C-465/07, pt. 32). Het betreffende artikel komt in wezen overeen met artikel 3 van het EVRM en moet daarom worden geïnterpreteerd in het licht van de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) op dit gebied (HvJ, 17 februari 2009 (GK), C-465/07, Elgafaji, pt. 28). Voor de bespreken van artikel 3 verwijst verzoeker naar de toelichting omtrent het genoemde artikel hierboven.

De inhoud van artikel 48/4 §2, c) van de Vreemdelingenwet is echter ruimer dan die van artikel 3 van het EVRM (HvJ, 17 februari 2009 (GK), C-465/07, Elgafaji); het gaat om een autonoom begrip (RvV 20 november 2017, nrs. 195.227 en 195.228.). Zowel internationale als binnenlandse gewapende conflicten komen in aanmerking. Het Hof van Justitie van de EU (HvJ 30 januari 2014, C-285/12, Diakité t. België) besliste dat er een binnenlands gewapend conflict bestaat wanneer de reguliere strijdkrachten van een Staat confrontaties aangaan met één of meer gewapende groeperingen of wanneer twee of meer gewapende groeperingen onderling strijden, waarbij het niet noodzakelijk is dat dit conflict kan worden aangemerkt als gewapend conflict dat geen internationaal karakter draagt, in de zin van het internationale humanitaire recht, en waarbij de intensiteit van de gewapende confrontaties, het organisatieniveau van de betrokken strijdkrachten of de duur van het conflict niet worden beoordeeld los van de beoordeling van de mate van het geweld dat zich op het betrokken gebied voordoet. Er moet geval per geval worden geoordeeld of er sprake is van een gewapend conflict. Het moet in ieder geval gaan om een ernstige bedreiging van de persoon of het leven van de burgers. Het is voldoende aan te tonen dat de algemene toestand bedreigend is voor de gehele bevolking van een land (RvS 10 augustus 2007, nr. 173.959; RvV 23 oktober 2007, T.Vreemd. 2008, 60.). Het is niet nodig dat een groot aantal burgerslachtoffers valt vooraleer er subsidiaire bescherming kan worden toegekend, zelfs een klein risico is voldoende.

Sinds 07.10.2023 wordt Gaza gebombardeerd door Israël op niet-discriminatoire wijze, met nu meer dan 50 000 slachtoffers in Gaza en wat als humanitaire catastrofe wordt omschreven. Het staakt-het-vuren, dat in januari 2025 werd afgesloten, is sinds kort verbroken en Israël heeft de bombardementen op Gaza hervat.

Het Internationaal Hof van Justitie heeft sinds januari 2024 nu reeds drie beschikkingen uitgevaardigd ten aanzien van Israël onder de toepassing van het anti-Genocideverdrag, dewelke door Israël naast zich neer worden gelegd.

In de beschikking van 26.01.2024 (stuk 5) stelt het Internationaal Hof van Justitie dat er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de militaire operatie door Israël in Gaza een genocide kunnen uitmaken, waardoor de Palestijnen in Gaza als groep worden gevisieerd en vervolgd.

In de beschikking van 28.03.2024 (stuk 6) stelt het Hof dat Israël haar verplichtingen die voortvloeien uit het anti-Genocideverdrag naast zich heeft neergelegd en dat de humanitaire situatie sinds januari 2024 nog verergerd is, temeer omdat UNRWA niet in staat is haar opdracht uit te voeren. Er is sprake van een implosie van de maatschappij, gekenmerkt door honger, gebrek aan toegang tot gezondheidszorg en eindeloos lijden van de Palestijnen in Gaza.

In de laatste beschikking van 24.05.2024 (stuk 7) wordt wederom gesteld dat de situatie in Gaza, gelet op het geweld en de humanitaire catastrofe, meer dan precair is en dat Israël kennelijk te weinig onderneemt om het menselijk lijden in Gaza te verminderen en dat de Gazaanse bevolking is blootgesteld aan een imminente dood.

Het springt dan ook in het oog dat verzoeker in zijn herkomstland geen enkele vorm van bescherming kan vinden tegen vervolging, willekeurig geweld, de dood of een onmenselijke behandeling. Uw Raad (RvV 16 januari 2025, nr. 320 159) heeft reeds geoordeeld dat “3.17.4. Le Conseil n’est pas compétent pour déterminer si un génocide a eu lieu dans la bande de Gaza depuis le 8 octobre 2023, mais la circonstance que la Cour internationale de Justice estime plausible que cela soit le cas et les constats qu’elle pose pour arriver à cette conclusion suffisent à conclure que la population gazaouie est persécutée par les autorités israéliennes, au sens de l’article 1er de la Convention de Genève du 28 juillet 1951 relative au statut des réfugiés, modifiée par le protocole de New York du 31 janvier 1967. En tant que besoin, le Conseil rappelle que cette disposition ne requiert nullement que l’agent de persécution agisse avec l’intention de détruire, en tout ou en partie, la population qui en est victime: la seule circonstance que ses membres soient persécutés en raison de leur appartenance à cette population suffit.” (eigen onderlijning)

...

“3.19.3. L’avis du 19 juillet 2024 de la Cour internationale de Justice conforte l’appréciation du Conseil, selon laquelle, les Palestiniens, à tout le moins ceux originaires de la bande de Gaza, sont persécutés, au sens de l’article 1er de la Convention de Genève du 28 juillet 1951, relative au statut des réfugiés, modifiée par le protocole de New York du 31 janvier 1967, par les autorités israéliennes.” (eigen onderlijning)

Uw Raad erkent bijgevolg dat omwille van het louter Palestijn-zijn in Gaza er zwaarwichtige redenen zijn om aan te nemen dat er sprake is van groepsvervolging door de Israëlische autoriteiten.

Daarom alleen al zijn er meer dan voldoende redenen om verzoeker de vluchtelingenstatus toe te kennen, dan wel de subsidiaire beschermingsstatus.”

3.1.2. Ter ondersteuning van het beroep bevat het verzoekschrift de volgende stukken:

- AIDA/ECRE-rapport, “Country report: Greece – update 2023” van juni 2024 (stuk 3);
- RSA/PRO ASYL-rapport, “Recognised refugees 2025: access to documents and socio-economic rights” van maart 2025 (stuk 4);
- Beschikkingen ICJ van 26 januari 2024, 28 maart 2024, 24 mei 2024 (stukken 5-7).

3.1.3. In een aanvullende nota van 26 augustus 2025 brengt de commissaris-generaal de volgende documenten ter kennis:

- het AIDA/ECRE-rapport, “Country Report: Greece. Update 2023” van 24 juni 2024;
- het “Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland” van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022;
- het “Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland” van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024;
- het RSA/PRO ASYL-rapport, “Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights” van maart 2024;
- het RSA-rapport, “Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights” van maart 2025;
- “Communication on the status of migration management in mainland Greece” van de Europese commissie van 4 april 2025;
- de COI Focus “Grece Aide aux migrants” van Cedoca.

3.1.4. In een aanvullende nota van 5 september 2025 bespreekt verzoeker de beschikbare landeninformatie, past deze toe op zijn situatie, gaat in op de bewijslast en voegt “HELIOS+. Comprehensive actions for the integration of third-country nationals into the labour market. Project Regulations Handbook” van IOM van april 2025 (stuk 8).

3.2.1. De Raad, die beschikt over een hervormingsbevoegdheid, moet een arrest vellen dat gemotiveerd is en geeft aan waarom verzoekers verzoek om internationale bescherming al dan niet beantwoordt aan de voorwaarden van artikel 57/6, § 3, 3°, van de Vreemdelingenwet, waarbij hij duidelijk en ondubbelzinnig de redenen uiteenzet die hem ertoe brengen die beslissing te nemen.

Artikel 57/6, § 3, 3°, van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

“De Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen kan een verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaren wanneer : (...) 3° de verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie;”.

De parlementaire voorbereiding van artikel 57/6, § 3, 3°, van de Vreemdelingenwet stelt nog het volgende:

“Paragraaf 3, 3° heeft betrekking op de niet-ontvankelijkheid van een verzoek wanneer de verzoeker reeds in een andere EU-lidstaat de vluchtelingenstatus heeft verkregen of, bij uitbreiding, de subsidiaire beschermingsstatus. Reeds voorafgaandelijk aan dit ontwerp van wet kon de Commissaris-generaal, indien de verzoeker al de vluchtelingenstatus had verkregen in een andere EU-lidstaat, het verzoek niet in overweging nemen op basis van artikel 57/6/3 dat door dit ontwerp wordt opgeheven. Omwille van redenen van uniformiteit met de bewoordingen van de richtlijn 2013/32/EU wordt ervoor geopteerd de benaming “niet-inoverwegingname” te vervangen door “niet-ontvankelijkheid” van het verzoek om internationale bescherming. De vaststelling dat het CGVS een verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk kan verklaren omdat de verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, houdt tevens in dat het CGVS een andere beslissing kan nemen indien blijkt dat de verzoeker aantoont dat hij niet kan rekenen op die bescherming.” (Parl. St. Kamer, 2016- 2017, nr. 54-2548/001, p. 107).

Deze praktijk is ingegeven door de betrachting om het verzoek om internationale bescherming van zij die reeds in een ander land internationale bescherming bekomen hebben op een meer efficiënte manier te behandelen en secundaire migratiestromen te voorkomen. Het betreft immers verzoeken om internationale bescherming waarvan kan worden vermoed dat de verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België precies omdat hij reeds in een ander land internationale bescherming geniet. Zulks geldt in voorliggend geval, dat betrekking heeft op een situatie waarin verzoeker internationale bescherming geniet in een EU-lidstaat, *in casu* Griekenland.

De bestreden beslissing oordeelde immers terecht dat verzoeker reeds bescherming genoot in een EU-lidstaat, met name Griekenland.

3.2.2. Wat de termijn betreft, waarbinnen de bestreden beslissing werd genomen, merkt de Raad op dat de beslissingstermijnen van de commissaris-generaal steeds indicatief zijn. De wetgever heeft geen enkele sanctie gekoppeld aan de overschrijding van deze termijn.

3.2.3. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a), van de Richtlijn 2013/32/EU.

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Hij verkreeg er de vluchtelingenstatus op 29 september 2023 en werd in het bezit gesteld van Griekse verblijfsdocumenten, waarvan de Griekse verblijfsvergunning (ADET) geldig is tot 28 september 2026 (Landeninformatie, stuk 6, nr. 1, antwoord Griekse asielinstanties van 22 augustus 2024; DVZ-dossier, stuk 7, *“bijkomende vragen M-status Griekenland”*). Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”* van september 2024, p. 13; *“Country Report: Greece. Update 2023”*, van juni 2024, p. 243) en met het gegeven dat verzoeker in Griekenland op 29 september 2023 de vluchtelingenstatus heeft verworven.

Verzoeker brengt geen elementen aan waaruit blijkt dat hij actueel niet meer over deze beschermingsstatus zou beschikken.

Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a), van de Richtlijn 2013/32/EU.

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

3.2.4. Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat de voorzienbare levensomstandigheden betreft, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, *Jawo*, pt. 95).

Verzoeker betoogt dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat de inhoud betreft van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de Richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat de toegang betreft tot deze voordelen.

Uit de verstreekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd kunnen worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een naadloze integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van

basisdocumenten (zoals ziektekostenverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en onderwijs, toegang tot huisvesting en het algemene gebrek aan sociale huisvesting in Griekenland (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het bekomen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor het openen van een bankrekening, het huren van een woning of verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025).

Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 4-6, 20 en 22). Zeker wanneer statushouders terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken, kunnen zij geconfronteerd worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokkenen laat weten.

Vervolgens moet binnen de zes maanden per mail een afspraak worden gemaakt met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 5-17).

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM (fiscaal nummer) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Deze AFM gaat mee over naar de ADET. Indien iemand niet over een AFM beschikt, kan een AFM aangevraagd worden via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM worden aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij een plaatselijk belastingkantoor (DOY) wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken,

september 2024, p. 19-20; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 20-21).

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang van statushouders tot het gezondheidszorgsysteem. Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023, is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *“een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt”*.

De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen, geen belang meer bij een AMKA hebben aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Vanaf 22 december 2024 valt de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, sociale zekerheidsnummer, bij een eerste afgifte inactief afgegeven en moet het nummer vervolgens worden geactiveerd met bewijs van adres en werk/studie. De vereiste documenten voor de uitgifte van een (vooralsnog inactief) AMKA zijn: een geldig reisdocument of paspoort en een geldige ADET. Statushouders kunnen hun AMKA vervolgens alleen activeren door het voorleggen van een bewijs van woonplaats en een arbeidscontract of een wervingscertificaat/intentieverklaring dat is geüpload naar het informatiesysteem van het ministerie van Arbeid (*“ERGAN”*), als bewijs van adres. De Griekse wet behandelt statushouders dus anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. Statushouders die geen arbeidscontract of intentieverklaring van een werkgever kunnen voorleggen, kunnen geen actieve AMKA bekomen en worden volledig uitgesloten van gezondheidszorg en sociale voorzieningen. De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse Ministerie voor Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, hetgeen tot nu toe nog niet is gebeurd. Tot slot zorgt de eis van een *“geldige”* verblijfsvergunning voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 21-24; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22).

De situatie van statushouders in Griekenland en van statushouders die zijn doorgereisd naar een andere EU-lidstaat is dus zeer precair en problematisch bij hun terugkeer in Griekenland, wat onder meer te wijten is aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS project werd geïmplementeerd door IOM met de steun van de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Vanaf 1 januari 2022 werd het beheer en de financiering van het HELIOS project overgenomen door het Griekse Ministerie voor Migratie en Asiel. Het HELIOS project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024. Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+ project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen.

Het HELIOS+-programma biedt op zich geen huisvesting maar de diensten die aan statushouders onder dit nieuwe integratieprogramma worden verleend, blijven vergelijkbaar, met name wat huursubsidies, taaltrainingen en integratielessen betreft. Wel wordt meer aandacht besteed aan inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. Integratiesteun wordt verleend voor een periode tot 12 maanden en inschrijving is mogelijk tot twee jaar na de toekenning van een internationale beschermingsstatus. Er is evenwel een bezorgdheid dat dit nieuwe HELIOS+ project op een veel kleinere schaal lijkt te zijn ontworpen dan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 29-30; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Het risico om in een situatie van dakloosheid terecht te komen voor statushouders in Griekenland is zeer groot, aangezien de toegang tot documenten en middelen die nodig zijn om huisvesting te bekomen niet mogelijk is binnen de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming; voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland is vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen; zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting; en statushouders ontvangen bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, zoals het feit dat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, het feit dat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en het feit dat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 32).

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen. Volgens het *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"* moeten statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit zijn van een AMKA-nummer voor afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 37-38). Het RSA/PRO ASYL rapport stelt evenwel dat statushouders moeten beschikken over een geldige verblijfsvergunning, een actieve AFM en een actieve AMKA om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. RSA/PRO ASYL stelt dan ook dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimale voorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en voor het zoeken naar werk in feite afhankelijk is van reeds verkregen werk (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 24 en 34). Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*"Country Report: Greece. Update 2023"* van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 270-271).

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor eigen onderdanen, zonder discriminatie. De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de Richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1, van de Richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen na verlening van internationale bescherming. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf (*"Country Report: Greece. Update 2023"* van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 273-274).

Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67 % arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 25-27).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen (zgn. *"cash assistance"*) en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend, wordt direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene of kind) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat leven, uit. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet credentials, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 27-28).

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als voor onderdanen. Ondanks het gunstige wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben belemmeringen bij de toegang tot een AMKA directe gevolgen voor de toegang van statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland, omdat ze hen uitsluiten van elke essentiële behandeling die niet wordt beschouwd als spoedeisende gezondheidszorg. Statushouders met een AMKA die niet verzekerd zijn, hebben niet langer toegang tot medicatie of onderzoeken door particuliere dokters.

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via telefoonverkeer dat uitsluitend in het Grieks of Engels en tegen betaling verloopt. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35; *"Country Report: Greece. Update 2023"* van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 275-277).

Sinds een besluit dat in december 2020 in werking is getreden, wordt voor asielzoekers automatisch een AFM aangemaakt bij hun beschermingsverzoek. Deze AFM gaat mee over naar de ADET. Statushouders zonder AFM moeten dit in persoon aanvragen bij een lokaal belastingkantoor in de woonplaats van de statushouder. Statushouders die geen woonplaats/adres kunnen aantonen, verkrijgen geen AFM. Een AFM kan ook online aangevraagd worden; dit vereist het voorleggen van geldige identiteitsdocumenten alsook geldige reisdocumenten. Bij gebrek hieraan kan geen AFM worden verkregen. Het onlineplatform is enkel in het Grieks opgesteld.

De afgifte van een AMKA is vereist voor de toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Om dit AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig verzekeringsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg) om te zetten in een AMKA. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang van statushouders tot het gezondheidszorgsysteem (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 20-24).

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 7). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, wordt de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat de aanvragen om verlenging per mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing ook per mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht (*"Country Report: Greece. Update 2023"* van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 244-246; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (*"Country Report: Greece. Update 2023"* van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 244).

Gelet op het volume kan het registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen, twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden van de aanvrager (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure enkele maanden duren. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precarie situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een mail ontvangen waarin hen de toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen.

Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag opgehaald te worden, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet op de

aangegeven datum aandient, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Voor deze stap is fysieke aanwezigheid in Griekenland vereist, aangezien een dergelijke aanvraag niet per telefoon of mail kan (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 10-13). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien de verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precarie situatie terecht te komen.

Het aantal ADET-verlengingsaanvragen dat eind 2024 bij de Griekse asieldienst in behandeling was, bedroeg 5.311, d.w.z. een stijging van 32 % ten opzichte van 4.029 op 16 februari 2024. Bijna 40 % van de ADET-verlengingsaanvragen was eind 2024 al meer dan zes maanden in behandeling. Volgens cijfers die de Griekse asieldienst in februari 2025 heeft verstrekt, is het aantal ADET-verlengingsaanvragen dat in behandeling is, gedaald van 4.029 op 16 februari 2024 tot 2.621 op 11 februari 2025. Daarvan dienden er nog 13 te worden geüpload, 239 moest worden toegewezen aan een dossierbehandelaar en 2.369 waren in behandeling (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 8-9).

Bij het verstrijken van een ADET, is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag, evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kan de statushouders wel een *“certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus”* of een *“certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming”* verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten worden door de Griekse autoriteiten niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Hierdoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten noch kunnen ze juridische vertegenwoordiging aanvragen. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. Dit is in tegenstelling tot hetgeen de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 15-16; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19). Ook wordt hun toegang tot een advocaat hierdoor bemoeilijkt. De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en het IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 36; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over mogelijkheden *qua* huisvesting of stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 36).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor januari 2020, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie.

Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Wegens de grote achterstand heeft een groot aantal statushouders gedurende meer dan een jaar geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enig andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*“Country Report: Greece. Update 2023”* van AIDA/ECRE van juni 2024, p. 247).

Uit de informatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten - wat enige tijd kan duren - het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen inzake de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de huidige situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de lengte van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociaalezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de door de Europese Commissie in januari 2023 gestarte inbreukprocedure) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen leven.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*Ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland zodanig zijn dat deze statushouders, als zij naar daar zouden terugkeren, *a priori* allemaal automatisch geconfronteerd zouden worden met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

Daarbij komt het aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

3.2.5. Wat zijn individuele situatie betreft, maakt verzoeker vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status in Griekenland. Een verwijzing naar de vermeende kwetsbaarheid van zijn broer (RvV 337 994) is niet dienstig, daar er geen concrete aanwijzingen voorliggen dat zij van elkaar afhankelijk zijn. Uit zijn verklaringen kan niet blijken dat verzoeker kampt met enige medische of psychologische problemen die belangrijke gevolgen zouden hebben voor zijn zelfstandig functioneren.

Er liggen heden ook geen elementen voor waaruit blijkt dat verzoeker niet of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zou zijn. Hoewel de Raad de onzekere situatie die verzoeker thans leeft erkent, verzoeker is immers afkomstig uit de Gazastrook, kan de Raad niet anders dan vaststellen dat verzoeker geen medische stukken verschaft die een concrete toelichting geven over de impact van zijn fysieke en/of psychische gezondheidstoestand en eventuele (medicamenteuze) behandeling met betrekking tot zijn zelfredzaamheid, autonomie en zijn globaal dagelijks functioneren. Verder blijkt niet dat de gezondheidstoestand van verzoeker

de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting of andere socio-economische rechten als statushouder in Griekenland onredelijk moeilijk of zelfs onmogelijk maakt.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten.

Aldus brengt verzoeker wat zijn persoonlijke situatie betreft geen specifieke elementen bij die blijken geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Verzoeker toont verder niet aan dat er sprake is van andere buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar Griekenland, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest.

3.2.6. *In casu* benadrukt de Raad verder dat verzoeker nog steeds beschikt over een geldige verblijfsvergunning (ADET), hetgeen hem toelaat toegang te verkrijgen tot andere essentiële documenten en basisvoorzieningen.

Verzoeker geeft aan dat hij in België onderweg naar zijn interview bij de Dienst Vreemdelingenzaken zijn Griekse verblijfsdocumenten op de trein heeft verloren. Gelet op het belang van deze verblijfsdocumenten zoals dit blijkt uit de door hemzelf bijgebrachte informatie, is het vooreerst weinig aannemelijk dat verzoeker deze documenten zonder meer zou hebben verloren en/of hiervan geen kopieën heeft genomen. Hij stelt tijdens het persoonlijk onderhoud weliswaar foto's te hebben van zijn documenten op een andere, oude, telefoon in het opvangcentrum (Notities van het persoonlijk onderhoud, stuk 4, p. 6-7). Tot op heden heeft verzoeker echter geen foto's van zijn Griekse documenten voorgelegd. In ieder geval beperkt verzoeker zich tot loutere en ongestaafde beweringen gezien geen attest van verlies voorligt.

Los daarvan herinnert de Raad eraan dat verzoekers Griekse verblijfsvergunning nog steeds geldig is. De geldigheidsduur van zijn verblijfsvergunning loopt immers nog tot 28 september 2026 (DVZ-dossier, stuk 7, "*bijkomende vragen M-status Griekenland*").

Indien een begunstigde om internationale bescherming zijn ADET (verblijfsvergunning) verliest, bestaat er in Griekenland een duidelijke procedure voor het aanvragen van een duplicaat, die wordt uiteengezet in de bestreden beslissing. Hoewel de regelgeving bepaalt dat de ADET automatisch nietig wordt verklaard bij verlies of diefstal, blijkt uit het RSA-rapport dat de Griekse Asieldienst in de praktijk een wachttijd van ongeveer twee maanden vereist voordat een nieuwe ADET wordt afgegeven (RSA/PRO ASYL-rapport, "*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*" van maart 2025). Verzoeker poneert in zijn verzoekschrift dat er in de praktijk aldus administratieve vertragingen zijn die ervoor kunnen zorgen dat hij bij terugkeer zonder een geldige ADET valt. De Raad wijst er echter op dat verzoeker gedurende deze wachttijd wel een bewijs van verlies of diefstal verkrijgt. Na het melden van het verlies bij de politie ontvangt men immers een kennisgeving (*Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>*).

De verzoeker zou dit document aldus kunnen voorleggen bij instanties voor toegang tot basisrechten zoals werk, huisvesting en sociale voorzieningen.

Hoewel dit bewijs niet hetzelfde is als de ADET, kan het tijdelijk functioneren als een bewijs van verblijfsstatus. De Raad stelt aldus vast dat de door het RSA-rapport genoemde wachttijd van ongeveer twee maanden een louter administratieve vertraging betreft, die niet gelijkgesteld kan worden aan de situatie van een persoon zonder geldige verblijfsvergunning.

De Raad wijst er voorts op dat blijkens de verklaringen van verzoeker hij een fiscaal registratienummer (AFM) heeft verkregen (DVZ-dossier, stuk 7, "*bijkomende vragen M-status Griekenland*"; Notities persoonlijk onderhoud, stuk 4, p. 6-7). De Raad benadrukt hierbij dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 19).

Uit objectieve informatie blijkt dat deze AFM geldig blijft zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA-rapport, maart 2025, p. 21: "*the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the residence permit and cannot be used until the ADET is renewed*"). Het is de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het al

dan niet kwijt zijn van de gedrukte verblijfsvergunning. Aangezien verzoekers verblijfsvergunning niet verloopt voor 28 september 2026, is zijn AFM dus ook geldig tot die datum.

Hetzelfde geldt voor zijn sociale zekerheidsnummer (AMKA). De AMKA wordt pas gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt: *"According to the latest JMD F80320/109864/14.12.2023, the Social Security Number (AMKA) is deactivated a day after the residence permit expires"* (AIDA-rapport, juni 2024, p. 248).

Uit de informatie waaraan in de bestreden beslissing gerefereerd wordt, blijkt voorts dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen van zijn AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription"* (UNHCR Greece, *"Living In Greece – Access to healthcare"*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-50).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 50).

3.2.7. Zoals in de bestreden beslissing terecht wordt gesteld volstaat het gegeven dat verzoeker bepaalde moeilijkheden ondervond zoals op het vlak van werkgelegenheid of huisvesting, niet om te besluiten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover hij volledig afhankelijk zou zijn van overheidssteun, buiten zijn wil en persoonlijk keuzes om, is terechtgekomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland.

Uit de gedragingen van verzoeker blijkt immers dat hij geenszins de intentie had om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen en er zijn rechten te doen gelden.

De Raad acht het niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit de verklaringen en het gedrag van verzoeker blijkt evenwel niet dat hij doorgedreven pogingen heeft ondernomen om werk en onderdak te zoeken of om de taal te leren. De houding en het handelen van verzoeker duiden er daarentegen op dat hij geenszins van plan was om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen.

Het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming moet in samenhang worden bekeken met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoeker, die er internationale bescherming heeft verkregen, om de nodige procedures te doorlopen en geduld te oefenen vooraleer hij daaromtrent conclusies trekt. Verzoeker maakt niet aannemelijk, gelet ook op de korte tijd die hij er verbleef na de toekenning van internationale bescherming, dat hij niet in de mogelijkheid was om onder meer huisvesting, medische zorgen of tewerkstelling te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt hem in dit verband bovendien toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoonde. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

In zoverre verzoeker zijn verklaringen louter herhaalt met betrekking tot zijn zoektocht naar werk en huisvesting in Griekenland, werpt hij hiermee geen nieuw licht op de pertinente vaststellingen in de bestreden beslissing hieromtrent:

"Zo verklaarde u dat u de dag na de ontvangst van uw beslissing in het opvangkamp van Mytilini bent vertrokken uit Lesbos (NPO p.10). Gevraagd hoe het komt dat u daar meteen vertrok en niet bleef, stelde u dat u geen centen had en moest vertrekken om te kunnen werken. Op Lesbos is volgens u niet zoveel werk, en na ontvangst van de beslissing had u slechts enkele dagen tijd om het kamp te verlaten. U zocht wel naar werk op Lesbos, offerde u, maar vond er niks. U ging meer bepaald naar de stad, naar winkels en restaurants, en zei dat u werk nodig had, maar overal kreeg u "neen" als antwoord. Nochtans waren er wel vluchtelingen die werk hadden op het eiland, maar vertelden zij volgens u niet tegen anderen dat ze werk hadden, en dit om een reden die u zelf niet bekend is (NPO p.10-11). Wat er ook van zij, u verbleef slechts

een kleine twee maanden op Lesbos (NPO p.9), en zocht kennelijk nooit op andere, reguliere, wijze naar werk zoals bijvoorbeeld via arbeidskantoren of online. Daarenboven dient erop gewezen dat u in de periode dat u op Lesbos verbleef nog niet over uw officiële Griekse verblijfsvergunning of ADET beschikte, en evenmin over een fiscaal identificatienummer of AFM. Deze verkreeg u immers pas nadat u naar Athene trok, waar u naar eigen zeggen eveneens werk zocht, en "overal ging vragen en kloppen", maar niet werd aangenomen. U sliep er op straat en zou ook gezocht hebben naar iemand die u aan onderdak kon helpen, maar ook dit lukte niet. Niettemin kreeg u samen met uw beslissing ook uw sociale zekerheidsnummer (of AMKA) in het kamp van Mytilini, en slaagde u er tevens in om in Athene uw Griekse verblijfsvergunning en fiscaal identificatienummer (AFM) via een advocate in orde te brengen (NPO p.5-6, 11-12). Het is dan ook enigszins vreemd dat u in Athene enkel op straat zou geslapen hebben, al moet hierbij vastgesteld worden dat u slechts in één wijk van de stad, namelijk Amonia, verbleef en ook louter in deze wijk naar onderdak en werk zocht (NPO p.12). U ging niet naar andere plekken in of buiten Athene omdat u de taal niet machtig bent en niemand u er zou kunnen helpen, en in Amonia zouden de meeste mensen Arabisch spreken (NPO p.13). Verder zou u wel naar arbeidskantoren in Amonia gegaan zijn, waar u kennelijk niet binnen mocht, maar stelt u zelf opvallend genoeg dat daar slechts een paar kantoren zijn. Immobiliënkantoren zijn er volgens u zelfs helemaal niet in die wijk, een piste die u aldus eveneens nooit hebt verkend in uw zoektocht naar onderdak (NPO p.14). In de maand januari (2024) zou u wel werk gevonden hebben in een Egyptisch restaurant, waarover u verklaart dat de eigenaar had gezien dat u in 'noodtoestand' was en u bijgevolg wilde aannemen, weliswaar in het zwart. Na vijftien dagen zou diezelfde persoon u echter ontslagen hebben omdat hij 'plots' merkte dat u op straat sliep gezien uw kledij vuil was enzovoort (NPO p.11), hetgeen allemaal weinig steek houdt. Dat u in een restaurant mocht beginnen werken zonder dat de eigenaar zou geweten hebben dat u op straat sliep en dit twee weken later pas ontdekte, alsook u om die reden zonder meer ontsloeg, is bijzonder weinig geloofwaardig. Tegelijkertijd verklaarde u net overleefd te hebben dankzij etensresten op terrassen van restaurants, want hulporganisaties voor voedsel vond u klaarblijkelijk evenmin. Gevraagd hoe u daar naar zocht stelde u weliswaar dat u enkel Egyptenaren in Amonia aansprak die daar sinds lange tijd wonen, en dat zij u zeiden dat er in die wijk geen hulporganisaties waren. Of er in andere wijken wel dergelijke organisaties waren weet u niet, omdat u Amonia nooit verlaten heeft. Nochtans had u destijds contact met uw broer in België (NPO p.14), A.M. (...), die tussen eind 2021 en april 2023 eveneens als erkend vluchteling in Griekenland verbleef. De uitleg dat u hem niet vertelde over uw toestand of situatie omdat u hem gelet op zijn gezondheidstoestand niet wou overladen met uw miserie, kan hierbij niet overtuigen. U had hem immers, zelfs zonder te vertellen in welke ellende u zich bevond, gewoonweg kunnen vragen hoe hij in Athene leefde of overleefde, en of hij misschien tips kon geven voor onderdak, werk of hulporganisaties, of in contact kon brengen met zijn kennissen daar. Dat u van de ervaring van uw broer en/of zijn netwerk en/ of contacten in Griekenland geen enkel gebruik maakte (NPO p.17), ondermijnt de geloofwaardigheid van uw verklaarde erbarmelijke leefomstandigheden. Bovendien bent u nooit naar de gemeente of overheid gegaan in Athene, met als enige uitleg dat u die zaken allemaal niet kent of weet, de taal ook niet spreekt en dus niet wist hoe u dat kon doen. U vroeg niemand om u daar mee te helpen omdat u naar eigen zeggen niet wist dat u naar de gemeente kon gaan, en zou wel bij mensen op straat geïnformeerd hebben naar wat u kon doen, maar zonder resultaat.

Online zocht u niet omdat u kennelijk "niet weet hoe u moet zoeken via het internet" (NPO p.15), al dient erop gewezen dat u Facebook en Instagram gebruikt (zie printscreens in blauwe map) en aldus geen digibeeft noch analfabeet bent. Daarbij verklaarde u zelf dat u in Athene, en meer bepaald Amonia, wel mensen zag "zoals u", met name vluchtelingen van Arabische oorsprong, die werk hadden, u 's ochtends zag vertrekken en niet op straat leefden (NPO p.16-17), hetgeen eveneens aantoont dat het niet per definitie onmogelijk is om als begunstigde van internationale bescherming een leven op te bouwen in Griekenland."

Verzoeker poneert in zijn verzoekschrift nog dat de commissaris-generaal heeft nagelaten om te verifiëren of er op Lesbos wel degelijk interimkantoren aanwezig zijn. Met een simpele zoekopdracht via internet zou verzoeker dit aannemelijk kunnen maken, namelijk dat er wel degelijk geen interimkantoren op Lesbos zouden zijn, maar dit ligt niet voor. Bovenal blijkt dat de bestreden beslissing het niet uitdrukkelijk noch uitsluitend over interim-kantoren in Lesbos heeft, maar over arbeidsbureaus en de mogelijkheden om ook online naar werk te zoeken.

Nu verzoeker eerder zeer beperkte stappen heeft gezet op het vlak van huisvesting en tewerkstelling, kan hij bezwaarlijk stellen dat hij geen kans maakte op het verkrijgen van een job of onderdak. Het algemeen betoog in zijn verzoekschrift doet hier geen afbreuk aan. Aangezien geen oprechte intentie kan blijken om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland, is het voor verzoeker onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland en slaagt hij er op geen enkele manier in om aan te tonen dat zijn rechten als statushouder er niet werden geëerbiedigd.

Verzoeker, die geen blijk geeft van een bijzondere kwetsbaarheid, toont verder niet aan dat hij niet de nodige zelfredzaamheid heeft om in zijn levensbehoeften te voorzien. Integendeel, verzoeker slaagde erin om in Athene zijn Griekse verblijfsvergunning en fiscaal identificatienummer (AFM) via een advocate in orde te

brengen (Notities van het persoonlijk onderhoud, stuk 4, p. 5-6) en slaagde erin een vliegticket te kopen met het geld dat hij had verdiend dankzij zijn werk in een Egyptisch restaurant (*Ibid.*, p. 21). Er kan aldus niet gesteld worden dat verzoeker de nodige zelfredzaamheid ontbreekt om zelf te voorzien in zijn levensbehoeften.

Waar verzoeker onder verwijzing van algemene landeninformatie nog stelt dat hij bij terugkeer naar Griekenland zal terechtkomen in een erbarmelijk situatie, toont hij niet *in concreto* aan dat hij zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch dat hij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Gelet op de hoger aangehaalde rechtspraak van het Hof van Justitie, kan de Raad de redenering van verzoeker niet volgen dat de socio-economische moeilijkheden die hij in Griekenland zou ondervinden gelijkstaan met een "*situatie van onmenselijke behandeling*".

De loutere verwijzing naar algemene landenrapporten volstaat niet om aan te tonen dat hij bij een terugkeer naar Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen, gelet op de pertinente en correcte vaststellingen in de bestreden beslissing over zijn persoonlijke omstandigheden. Verzoeker dient *in concreto* aan te tonen dat de tekortkomingen in de EU-lidstaat waar hij internationale bescherming geniet, *in casu* Griekenland, een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, waardoor hij in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling. Hij blijft daartoe evenwel in gebreke.

Bovendien dienen bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting of integratie in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen die internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest.

Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat ook de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling.

In casu heeft verzoeker internationale bescherming verkregen in Griekenland, dat als EU-lidstaat gebonden is aan het EU-*acquis*, dat voorziet in (minimum)normen inzake rechten en voordelen die verbonden zijn aan zijn status en waarvan verzoeker gebruik kan maken. De Raad ontwaart noch in het persoonlijk onderhoud van verzoeker, noch in het verzoekschrift concrete en ernstige stappen die hij zou hebben ondernomen met het oog op het vinden van huisvesting of tewerkstelling, zoals reeds hoger uiteengezet.

Dat een overheid niet steeds onmiddellijk woningen en financiële middelen kan toekennen aan vreemdelingen, houdt niet in dat deze vreemdelingen vervolgens niet worden geholpen en dat zij zelf niet tijdelijk in hun levensbehoeften kunnen voorzien.

Waar verzoeker naar het AIDA-rapport verwijst om aan te kaarten dat de toegang tot de Griekse gezondheidszorg in de praktijk belemmerd wordt door aanzienlijke tekorten aan middelen en capaciteit, zowel voor buitenlanders als voor de lokale bevolking, oordeelt de Raad dat verzoeker hiermee niet aantoont dat de mogelijkheden of beperkingen om in dit verband zijn rechten als statushouder uit te oefenen anders zijn dan de mogelijkheden of beperkingen waarmee ook Griekse onderdanen kunnen worden geconfronteerd.

In de mate dat kan worden aangenomen dat er in Griekenland een kwaliteitsverschil mogelijk is in vergelijking met België op vlak van gezondheidszorg, volstaat dit verder op zich niet om te besluiten dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland zou belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU. Zoals hierboven reeds gesteld, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als voor Griekse onderdanen geldt. Het komt verzoeker toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om *in concreto* aan te tonen dat hij zijn rechten en voordelen niet zou kunnen laten gelden in Griekenland en hij als statushouder geen toegang heeft tot medische zorg. Verzoeker slaagt hier echter niet in. Verzoeker toont hoe dan ook niet concreet aan en maakt niet aannemelijk dat hij in Griekenland, dit mogelijk met de hulp van de Griekse autoriteiten of

hulporganisaties, geen toegang zou hebben tot de nodige sociale bijstand en gezondheidszorg of deze niet zou kunnen genieten.

De Raad herinnert er hierbij aan dat situaties die geen “*zeer verregaande materiële deprivatie*” teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:

- door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden;
- door de omstandigheid dat begunstigen van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;
- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigen [arrest *Ibrahim e.a.*, punten 91-94 en arrest *Jawo*, punten 93-97].

Op basis van het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zouden zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend, *in casu* België, dan in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend, *in casu* Griekenland, kan niet worden geconcludeerd dat verzoeker bij terugkeer naar die lidstaat zal worden blootgesteld aan een reëel gevaar voor een behandeling die onverenigbaar is met artikel 4 van het Handvest (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 94 met verwijzing naar het arrest *Jawo* van datzelfde Hof). Zo er al sprake zou zijn van een mogelijk kwaliteitsverschil in vergelijking met België op het vlak van gezondheidszorg, sociale bescherming en aangepast onderwijs, volstaat dit op zich niet om te besluiten dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland zal belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

3.2.8. Verzoeker brengt geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat hij, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt of is terechtgekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. De Raad kan slechts vaststellen dat verzoeker op geen enkele wijze aannemelijk heeft gemaakt dat hij in Griekenland alle mogelijke middelen zou hebben benut, laat staan uitgeput, om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming te doen gelden.

Verzoeker toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, pt. 91). Hij toont niet aan dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Alles samen genomen toont verzoeker niet aan dat hij ernstige pogingen heeft ondernomen om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland te doen gelden.

Verzoeker brengt verder geen concrete elementen aan waaruit blijkt dat hij als gevolg van de onverschilligheid van de Griekse overheden, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt of is terechtgekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. De Raad kan slechts vaststellen dat verzoeker op geen enkele wijze aannemelijk heeft gemaakt dat hij in Griekenland alle mogelijke middelen zou hebben uitgeput om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming te doen gelden. In voorliggend geval blijkt, na een individueel en inhoudelijk onderzoek van het geheel van de elementen die voorliggen, dat verzoeker niet aantoonbaar dat de bescherming die hem in Griekenland werd verleend ontoereikend zou zijn.

Verzoeker kan evenmin in alle redelijkheid stellen dat er in zijn hoofd sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat hij wegens een bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht zal komen, die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die

onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch dat hij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest.

3.2.9. In zoverre verzoeker verder nog stelt dat hij in Griekenland geconfronteerd werd met racisme benadrukt de Raad dat vreemdelingen in Griekenland, net als in andere lidstaten, geconfronteerd kunnen worden met discriminatie, racisme of xenofobie maar dit leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van de verzoeker niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie. Naast het feit dat verzoeker deze verklaringen op geen enkele wijze staft, dient er ook opgemerkt te worden dat de incidenten waarover hij spreekt niet dermate ernstig zijn dat er sprake zou zijn van onmenselijke of vernederende behandeling. De verwijzing naar rechtspraak van het EHRM laat geen andere beoordeling toe, daar verzoeker niet aantoont dat zijn zaak steunt op dezelfde feiten.

3.2.10. De bestreden beslissing wordt tevens bevestigd waar deze motiveert over de door verzoeker voorgelegde documenten:

“De documenten die u neerlegde ter ondersteuning van uw verzoek kunnen bovenstaande appreciatie niet wijzigen. Uw originele Palestijnse paspoort en UNRWA-kaart, alsook de kopieën van uw Palestijnse identiteitskaart en geboorteakte, staven immers hooguit uw nationaliteit, identiteit en herkomst en vertrek uit Gaza, elementen die vooralsnog niet ter discussie staan. Wat de foto's van uzelf in Griekenland betreft, dient voorts opgemerkt te worden dat het slechts vier foto's betreft van uzelf in een bijna identieke positie op een identieke plaats. Daarbij bevestigde u zelf dat ze allemaal op dezelfde dag genomen werden, volgens u omdat iemand u voorstelde om foto's te nemen zodat u deze bij hulporganisaties kon voorleggen. Nochtans beweerde u eveneens dat er geen hulporganisaties waren in Amonia, en hebt u de wijk ook nooit verlaten om op zoek te gaan naar andere organisaties (zie supra). Bovendien kunnen dergelijke foto's eender waar, eender wanneer en in eender welke omstandigheden genomen zijn en/of zelfs in scène gezet zijn, en is het opvallend dat u slechts deze vier quasi identieke foto's kan neerleggen terwijl u in totaliteit bijna acht maanden op straat in Athene zou doorgebracht hebben (NPO p.16), in contact stond met uw broer in België en uw familie in Gaza, én uw gsm wist op te laden in restaurants (NPO p.14, 15, 16).

Ter volledigheid kan nog opgemerkt worden dat het verzoek om internationale bescherming van uw broer A.M. (...), die net zoals u reeds als vluchteling werd erkend in Griekenland (zie supra), eveneens niet-ontvankelijk verklaard werd.”

Verzoeker toont met de algemene bewering van het tegendeel, namelijk dat deze vier foto's bewijzen dat verzoeker in mensonwaardige levensomstandigheden heeft geleefd in Griekenland, niet aan dat de beoordeling van de bestreden beslissing in strijd zou zijn met bewijslast die in beginsel op verzoeker rust op grond van artikel 48/6 van de Vreemdelingenwet. Evenmin kan verzoeker worden gevolgd dat artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet, in samenhang met artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie of artikel 3 van het EVRM is geschonden.

3.2.11. Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoeker geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend en de rechten die daaruit voortvloeien.

Het gemeenschappelijk Europees asielstelsel betekent dat verzoeker nadat hij de Gazastrook is ontvlucht, via Egypte, naar Turkije is gereisd, en in Europa een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend. In dit verband wordt eraan herinnerd dat een persoon het land waarin hij een verzoek om internationale bescherming wil indienen, niet mag kiezen op basis van de kwaliteit van sociale voorzieningen of financiële hulp die hij eventueel in dat land zou kunnen ontvangen in plaats van in een ander land.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel kan en moet worden aangenomen dat de behandeling van personen die om internationale bescherming verzoeken in elke lidstaat in overeenstemming is met de vereisten van het Handvest, met name met de artikelen 1 en 4 ervan, waarin een van de fundamentele waarden van de Unie en haar lidstaten is verankerd. Het vermoeden en de uitoefening van de daaruit voortvloeiende keuzemogelijkheid om het verzoek niet-ontvankelijk te verklaren, blijkt *in casu* gerechtvaardigd (Hof van Justitie 18 juni 2024, nr. C-735/22, “QY t. Bondsrepubliek Duitsland”, overwegingen 49-54).

Aangezien verzoeker reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, moet niet opnieuw worden nagegaan of verzoeker nood heeft aan een dergelijke status. Deze beoordeling, of de verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel

risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst, dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden, dat de aan verzoeker toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven. In deze omstandigheden is verzoekers verwijzing in zijn verzoekschrift en aanvullende nota naar de algemene (veiligheids)situatie in Palestina en Gaza, het arrest van het Hof van Justitie van de EU, in de zaak C-735/22 (*QY t. Bondsrepubliek Duitsland*) en de beschikkingen van het Internationaal Hof van Justitie, niet dienstig.

Gelet op het voorgaande stelt de Raad vast dat verzoeker geen elementen aanbrengt waaruit blijkt dat hij zich niet langer kan beroepen op de internationale bescherming die hem reeds werd toegekend in Griekenland.

Er liggen geen feiten of elementen voor die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet op de individuele situatie van verzoeker in de weg staan, waarbij het beschermingsverzoek dan ook op die basis onontvankelijk werd verklaard.

Bovenstaande vaststellingen volstaan om het beroep te verwerpen.

De Raad kan de bestreden beslissing slechts vernietigen om specifieke redenen zoals bepaald in artikel 39/2, § 1, 2° en 3°, van de Vreemdelingenwet, redenen die *in casu* niet worden aangetoond, zoals blijkt uit wat voorafgaat.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op drie oktober tweeduizend vijftientig door:

S. VAN CAMP,	wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,
A.-M. DE WEERDT,	griffier.

De griffier,	De voorzitter,
--------------	----------------

A.-M. DE WEERDT

S. VAN CAMP